

Budget 2016-2019

Social- og Sundhedsudvalget

Indholdsfortegnelse

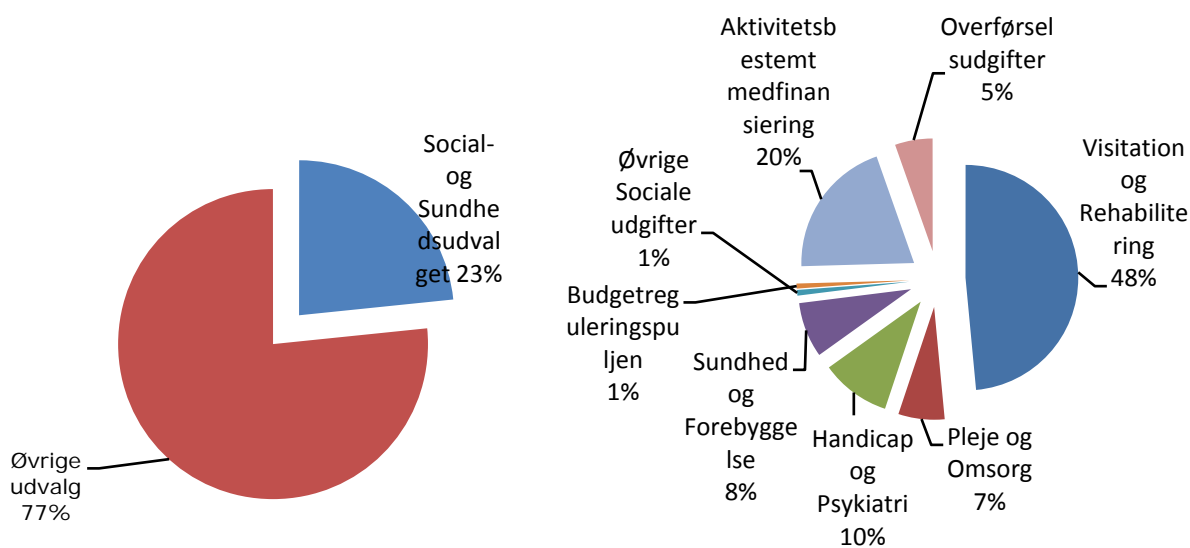
Oversigt over udvalgsområdet (politikområder).....	102
Generelt.....	103
Visitation og Rehabilitering	105
Pleje og Omsorg.....	127
Handicap og Psykiatri	138
Sundhed og Forebyggelse.....	144
Øvrige sociale udgifter.....	157
Social- og Sundhedsudvalgets budgetreguleringspulje.....	161
Ændringer indarbejdet på politikområdet	161
Aktivitetsbestemt medfinansiering	162
Ændringer indarbejdet på politikområdet	165
Øvrige sociale udgifter - overførsler.....	166
Ændringer indarbejdet på politikområdet	169
Oversigt over samlede ændringer på udvalgsområdet.....	170
Specifikationer økonomi.....	173

Oversigt over udvalgsområdet (politikområder)

	1.000 kr. i 2016 priser					
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Serviceudgifter	784.651	796.600	813.382	813.838	825.780	835.215
Visitation og Rehabilitering	454.847	523.112	529.080	533.704	546.377	557.106
Pleje og Omsorg	94.655	84.090	72.223	69.285	69.072	69.072
Handicap og Psykiatri	99.154	95.465	108.966	108.064	107.972	107.972
Sundhed og Forebyggelse	122.533	80.894	86.419	86.063	85.621	84.328
Øvrige Sociale udgifter	13.908	13.538	8.872	8.878	8.875	8.875
Budgetreguleringspuljen	-446	-499	7.823	7.843	7.863	7.863
Aktivitetsbestemt medfinansiering	227.727	221.952	218.660	218.661	218.895	218.895
Overførselsudgifter	55.873	56.878	58.944	58.812	58.975	60.280
I alt	1.068.250	1.075.430	1.090.988	1.091.311	1.103.649	1.114.389

Andel af kommunens samlede driftsbudget

Fordeling af udvalgets driftsbudget

Generelt

Social- og Sundhedsudvalget har budgetansvaret for ovennævnte politikområder med et samlet nettodriftsbudget på 1,091 mia. kr. i 2016.

Det overordnede udgangspunkt er Serviceloven og Sundhedsloven.

Servicelovens formålsparagraf er,

§ 1. Formålet med denne lov er

- 1) at tilbyde rådgivning og støtte for at forebygge sociale problemer,
- 2) at tilbyde en række almene serviceydelser, der også kan have et forebyggende sigte, og
- 3) at tilgodese behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Stk. 2. Formålet med hjælpen efter denne lov er at fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten.

Stk. 3. Hjælpen efter denne lov bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie. Hjælpen tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte. Afgørelse efter loven træffes på baggrund af faglige og økonomiske hensyn.

Sundhedslovens formål er,

§ 1. Sundhedsvæsenet har til formål at fremme befolkningens sundhed samt at forebygge og behandle sygdom, lidelse og funktionsbegrænsning for den enkelte.

§ 2. Loven fastsætter kravene til sundhedsvæsenet med henblik på at sikre respekt for det enkelte menneske, dets integritet og selvbestemmelse og at opfylde behovet for

- 1) let og lige adgang til sundhedsvæsenet,
- 2) behandling af høj kvalitet,
- 3) sammenhæng mellem ydelserne,
- 4) valgfrihed,
- 5) let adgang til information,
- 6) et gennemsigtigt sundhedsvæsen og
- 7) kort ventetid på behandling.

For at udmønte ovenstående har Byrådet formuleret følgende 3 politikker

1. Ældrepolitikken
2. Handicappolitikken og
3. Sundhedspolitikken

med dertilhørende temaer og indsatsområder.

Byrådets vision for Ældre- og Handicappolitikken,

Alle ældre borgere og alle borgere med handicap i Aabenraa Kommune har mulighed for at leve et godt, værdigt og aktivt liv - hvor du

- deltager i fællesskaber og gøremål, der er meningsfulde
- tager ansvar for eget liv i den udstrækning du kan
- har indflydelse på og er med til at skabe egen tilværelse
- har mulighed for at være noget for andre
- oplever, at blive opfattet som en ressource.

Byrådets værdigrundlag for Ældre- og Handicappolitikken er, at

- alle har en drøm om at udfolde deres potentiale og leve et sundt, godt og produktivt liv med høj livskvalitet
- alle vil gerne være noget for andre og knytte relationer i hverdagslivet
- alle er lige forskellige og vil helst klare dig selv og tage ansvar for eget liv
- ingen ønsker at blive afhængige af andre, før det er absolut nødvendigt
- alle ønsker et værdigt liv, når hjælp er nødvendig.

Derfor lægger Byrådet vægt på, at kommunens medarbejdere,

- møder borgeren med spørgsmålet: "Hvad vil du gerne kunne, hvad kan du selv gøre for at nå dit mål, og hvordan kan vi støtte dig i at nå det?"
- møder borgeren med høj faglighed og opdateret viden om nye løsninger
- har fokus på at udvikle, styrke og bevare borgerens ressourcer med udgangspunkt i borgerens behov og ønsker for fremtiden
- har fokus på at fremme borgerens muligheder for aktivitet og deltagelse i fællesskaber
- løser opgaven sammen med borgeren, borgerens netværk og omgivelser
- udfordrer, støtter og motiverer borgeren til at deltage aktivt og tage ansvar for eget og andres gode hverdagsliv

---

Visitation og Rehabilitering

Området omfatter

Handicap og Psykiatri

- 05.32.33 Egne institutioner
- 05.32.33, 05.38.50, 05.38.58, 05.38.59 Mellem kommunale betalinger
- 05.32.33, 05.38.52 Nytilgang
- 05.22.07 Refusion af dyre enkelte sager

Pleje og Omsorg

- 05.32.32, 05.32.37 Hjemmehjælp §§83, 84, 91, 94-97, 118, 119
- 05.32.32 Plejehjem (Aabenraa)
- 05.32.32 Mellemkommunale afregninger
- 05.32.32 Sygepleje
- 05.32.32 Mad & Måltider

Sundhed og Forebyggelse

- 05.32.35 Hjælp til boligindretning
- 05.32.35 Hjælpemiddelhuset
- 05.32.35 Kropsbårnehjælpemidler
- 04.62.82 04.62.90, 05.32.35 Kørsel
- 05.32.35 Støtte til køb af bil
- 04.62.82 Træning og Forebyggelse

Kommunal finansiering

- 04.62.82, 04.62.84, 04.62.90 Kommunal finansiering

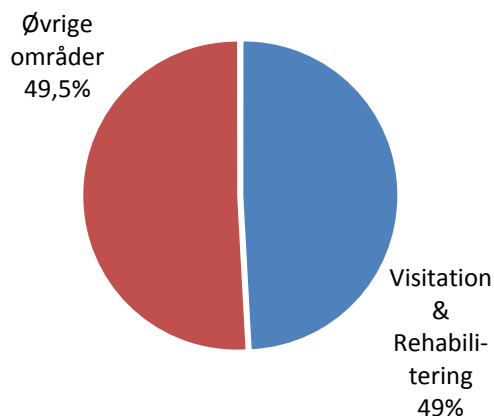
Øvrige områder

- 05.32.30, 05.32.32 Husleje/lejetab
- 05.38.42 Forsorgshjem
- 05.32.32 Implementering af Velfærdsteknologi
- 05.32.33 Administrationsbidrag
- 05.32.32 Demografimidler
- 05.32.32 Velfærdsteknologi

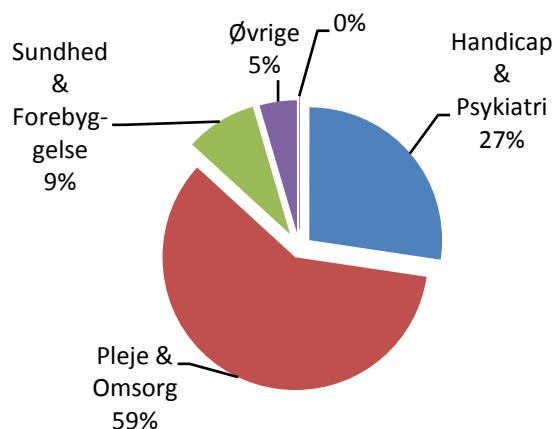
SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

	1.000 kr. i 2016 priser					
Visitation & rehabilitering	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Handicap & Psykiatri	128.281	139.166	146.995	146.676	146.559	146.559
Kommunens institutioner	88.652	81.380	88.695	88.379	88.265	88.265
Mellemkommunale udgifter	96.632	93.422	96.932	96.930	96.927	96.927
Mellemkommunale indtægter	-52.094	-52.338	-52.685	-52.685	-52.685	-52.685
Nytilgang	0	19.211	16.563	16.563	16.563	16.563
Refusion til dyre enkeltsager	-4.909	-2.510	-2.510	-2.511	-2.511	-2.511
Pleje & Omsorg	300.139	304.741	316.028	315.248	315.252	315.252
Hjemmehjælp	148.867	144.195	141.830	141.219	141.227	141.227
Plejeboliger (Aabenraa)	81.928	94.269	97.616	97.451	97.451	97.451
Mellem kommunale afregninger	22.502	9.861	21.119	21.120	21.120	21.120
Sygepleje	46.842	56.266	55.424	55.419	55.415	55.415
Visiteret Madservice	0	149	40	40	40	40
Sundhed & Forebyggelse	17.601	46.320	45.710	45.706	45.703	45.703
Hjælp til boligindretning	0	1.147	747	747	747	747
Hjælpe-middelhuset	3.717	3.710	3.710	3.710	3.710	3.710
Kropsbårnehjælpe-midler	0	14.994	15.878	15.878	15.878	15.878
Kørselsordninger	0	8.228	7.670	7.670	7.670	7.670
Støtte til af bil	0	4.195	3.951	3.951	3.951	3.951
Træning og Forebyggelse	13.884	14.047	13.753	13.750	13.747	13.747
Kommunal finansiering	4.104	14.926	14.985	14.985	14.985	14.985
Øvrige	3.313	21.584	5.363	11.088	23.878	34.607
Boliger	3.458	3.301	1.137	1.137	1.858	2.579
Forsorghjem	0	0	2.725	2.725	2.725	2.725
Implementeret Velfærdsteknologi	0	0	189	189	189	189
Administrationsbidrag	1.263	1.143	1.311	1.310	1.308	1.308
Demografi midler	0	13.514	0	5.727	17.796	27.804
Politikområdet i alt	453.439	526.737	529.080	533.704	546.377	557.106

Andel af udvalgets samlede udgifter

Fordeling af udgifterne på politikområdet

Overordnede målsætninger (vision, mål)

Politikområdet *Visitation og Rehabilitering* omfatter den kommunale myndighedsforpligtigelse i forhold til Serviceloven, Sundhedsloven, Retssikkerhedsloven og Forvaltningsloven.

Målgruppen er ældre borgere omfattet af plejetilbud og voksne borgere med vidtgående og varige fysiske og og/eller psykiske funktionsnedsættelse, voksne med senhjerneskade, voksne med en psykiatrisk lidelse – herunder voksne med dobbelt diagnoser og voksne med udviklingsforstyrrelser - efter Servicelovens bestemmelser.

Politikområdet omfatter det ydelsesbaserede budget på relevante serviceområder under Social- og Sundhedsudvalget, dvs. indenfor Handicap og Psykiatri, Pleje og Omsorg samt Sundhed og Forebyggelse - herunder det mellemkommunale område (betalinger til og fra andre kommuner m.v.).

Styringsmodellen bygger på en adskillelse imellem det aktivitetsbaserede budget (visitationsrammen), dvs. den økonomi som følger af at en borger skal have en indsats, og det faste budget som knytter sig til fastholdelse af basisdriften på det konkrete tilbud. Dette betyder, at driften skal være i stand til at tilpasse sig ændret efterspørgsel.

Drifts- og rammebudgettet, som ligger placeret i driften er dels de områder, hvor ydelsesstyring ikke giver mening og dels de faste omkostninger, som knytter sig til at kunne levere et tilbud. Det kan være husleje, ledelse, administration og særlige kompetencer, men også områder hvor leverandøren ikke har mulighed for at tilpasse kapaciteten eksempelvis nattevagt på plejecentre og sygeplejens vagtberedskab.

Den overordnede målsætning er at kunne skabe sammenhængende tværfaglige forløb og indsatser for borgerne. Forløbene må ikke begrænses i, at hjælpen gives efter en konkret §, men skal løses med udgangspunkt i borgerens behov og det fastsatte serviceniveau.

Politikområdet *Visitation og Rehabilitering* – skal være med til at skabe rammer for dialog på tværs af politikområder og dermed sikre, at der eksempelvis i plejeboligstrategien medtænkes tilbuddet til ældre udviklingshæmmede eller psykisk syge, som har fået et væsentligt plejebøvhov. Desuden er målet en øget sammenhæng på tværs, således at eksempelvis udviklingen i døgnopholdspladser spiller sammen med udviklingen i efterspørgsel på støtte i eget hjem.

Politikområdet og den ydelsesbaserede styringsmodel har overordnet til formål at understøtte Aabenraa kommunens Sundhedspolitik og Ældre- og Handicappolitikken ved en øget fleksibilitet imellem bevillingsområderne. Dette skal ske gennem understøttelse af den fælles kerneopgave, udvikling af sundhed og den rehabiliterende tilgang i opgaveløsningen samt en tilrettelæggelse af indsatser på det lavest mulige effektive omkostningsniveau på tværs af serviceområderne under Social- og Sundhedsudvalget.

Med den fælles kerneopgave målrettes hele organisationens handlinger mod at "understøtte borgerens sundhed, evnen til at mestre eget liv og ønske om at deltage i sociale fællesskaber." De bærende elementer heri er således med afsæt i den enkelte borgers behov og ønsker, borgerens deltagelse i udarbejdelse af retningsgivende mål og gennemførelse heraf samt rette indsats til rette tid ud fra det mindst indgribende princip og den fælles rehabiliterende tilgang.

Sagsbehandlingen i Visitation og Rehabilitering skal ske med baggrund i de besluttede politikker, strategier og kvalitetsstandarder og med afsæt i kerneopgaven og den rehabiliterende tilgang.

I det omfang, at hensynet til kvalitet og sammenhæng for borgeren og omkostnings-effektivitet tilsigerdet, vil der i myndighedsudøvelsen kunne foretages visitation, der kombinerer eller substituerer levering af ydelser, pakker og forløb på tværs af politikområderne.

Som noget nyt er der i 2015 indført klippekort for de svageste ældre borgere, anvendelsen af disse forventes evalueret i 2016.

Overordnet målsætning

- Sikre at borgeren får de ydelser borgeren har krav på og behov for
- Sikre at der i samtlige sager er beskrevet formål og begrundelse for afgørelse.
- Sikre borgerens retssikkerhed
- Sikre sammenhæng imellem visiterede ydelser ved løbende opfølgning
- Sammenhæng i visitationen
- at opgaver løses individuelt og fleksibelt
- Borgeren oplever at møde kommunen med henblik på Rehabilitering og udvikling

Indsatsområder, resultatkrav og nye tiltag

Der tages afsæt i Sundhedspolitikken 2012-2020 og Ældre- og Handicappolitikken samt Social- og Sundhedsudvalgets værdier i forhold til borgeren,

- Vi har fokus på at styrke og bevare borgerens ressourcer og borgerens ønske om at tage ansvar for eget liv og klare sig uden hjælp.
- Vi støtter de borgere, der ikke kan klare sig selv.
- Vi sikrer kvalitet og sammenhæng for borgeren og i vores indsatser.
- Vi skaber rammer og tilbud, der understøtter borgerens sundhed og livskvalitet og muligheder for at leve et godt liv
- Gennem dialog med leverandørerne og politikkerne sikre tilpasning af tilbud til borgerne indenfor den afsatte ramme.

Indsatsområderne i 2016 er,

- Øget fokus på opfølgning af forløb hos den enkelte borger, så hjælpen kan justeres.
- Fastholde og udvikle den rehabiliterende tilgang i Aabenraa Kommune.
- Udbygge den tværfaglige tilgang
- Dokumentere sagsbehandlingstider for samtlige politisk besluttede områder.
- Implementering af forpligtende mål i sundhedsaftalen 2015 - 2018
- Understøtte processen i forhold til dokumentation af effekt

Styringsmodellens forudsætning er politisk besluttede kvalitetsstandarder; disse foreligger på følgende områder,

- Hjemmehjælp personlig pleje og praktisk hjælp
- Madservice i eget hjem og på plejecenter
- Pædagogisk støtte i eget hjem og på døgninstitution
- Ophold i plejebolig
- Optagelse i botilbud
- Træning, genoptræning og vedligeholdende træning
- Sygepleje

Budgetforudsætninger

Handicap og Psykiatri

Aabenraa kommunes institutioner

Området omfatter bevilgede tyngdepakker (tildes alle borgere uanset om borgeren bor i eget hjem og modtager §85 støttetimer eller bor i et botilbud -tyngde er opdelt i 8 niveauer, hvor normtiden er differentieret i forhold til behov) på de aftalestyrede enheder i Aabenraa kommune i henhold til Serviceloven § 85, 107 og § 108.

Tyngdepakkerne er opdelt i ude- og indepakker. Udepakkerne er for borgere, der modtager ekstern støtte og ikke er tilknyttet et botilbud, mens indepakkerne er for borgere, der bor i et botilbud eller i tilknytning hertil og har mulighed for at benytte sig af fælles opholdsrum, aktiviteter, m.m.

Prisen på pakkerne er angivet i nedenstående tabel. Tyngden af udepakkerne varierer fra 1 til 8, og prisen er fastsat efter om pakken er med eller uden kørsel. Tyngden af inde-pakkerne varierer fra 4 til 8. Her skelnes der mellem inde dage og inde døgn. Pakker under kategorien inde døgn er med natdækning mens inde dage kun har bemanning i dagtimerne. Prisen på pakker med natdækning er lavere end tilsvarende pakker uden natdækning. Det skyldes, at bemanningen på disse institutioner er i højere grad er Social- og Sundhedsassistenter og har en lavere timeløn end pædagoger. Yderligere er bemanningen om natten ikke en del af tyngdepakken, udgiften hertil er afsat i specialiseringen som er en del rammen.

Timepriserne på kommunens egne institutionen er i løbet af 2015 efterprøvet af konsulent firmaet Incitare. Priserne er ikke implementeret i tabeloversigten.

2016-priser				
Pakkepriser 2016	Ude pakker ekskl. kørsel	Udepakker inkl. kørsel	Indepakke (inde dage)	Indepakke (inde døgn)
Pakke 1	5.812	6.959		
Pakke 2	23.247	27.835		
Pakke 3	46.493	55.670		
Pakke 4	69.740	83.505	165.753	158.529
Pakke 5	104.610	125.258	201.128	192.084
Pakke 6	174.350	208.764	271.878	259.194
Pakke 7	232.467	278.351	330.837	315.118
Pakke 8	337.077	403.610	436.962	415.783

Forudsætningerne for budget 2016 er angivet i tabellen nedenfor.

Antallet af pakker i tabellen tager udgangspunkt i det bevilligede antal pr. 30. april 2015. Det forventes, at der i 2016 til 2019 vil være en stigning i antallet af borgere med behov for inde- og udepakker. Den forventede stigning er ikke afspejlet i tabellen men er beskrevet under afsnittet "*Handicap og Psykiatri – Nytilgang*".

Handicap & Psykiatri - Institutioner i Aabenraa	Antal pakker årligt Budget 2016	1.000 kr. i 2016- Priser		Tyngde per pakke (timer årligt)	Antal timer årligt
		Gns. pris pr. pakke 2016	Budget 2016		
Inde-pakke 4	31	164	5.084	631	19.567
Inde-pakke 5	18	200	3.593	765	13.767
Inde-pakke 6	44	266	11.689	1.032	45.409
Inde-pakke 7	52	322	16.720	1.255	65.244
Inde-pakke 8	39	427	16.664	1.656	64.565
Inde-pakke 8 +	11	700	7.705	Individuel	30.608
Ude-pakke 1	10	6	65	22	223
Ude-pakke 2	185	27	4.971	89	16.478
Ude-pakke 3	131	53	6.944	178	23.336
Ude-pakke 4	85	78	6.671	267	22.713
Ude-pakke 5	17	109	1.861	401	6.814
Ude-pakke 6	12	176	2.107	668	8.016
Ude-pakke 7	8	237	1.897	891	7.126
Ude-pakke 8	3	553	1.660	1.292	3.875
Ude-pakke 8 +	6	676	4.057	Individuel	14.179
Besparelse jf. beredskabskatalog			-1.000		-3.770
Afregning til Institutioner			90.687		
Statsrefusion (flygtninge)			-1.992		
I alt (unikke borgere)	652	136	88.695		338.148

Den forventede gennemsnitlige timepris udgør 268,16 kr.

I budgettet er der indarbejdet en besparelse på 1,0 mio. kr. i 2016 og 1,2 mio. kr. i 2017 – 2019 (jf. godkendt beredskabskatalog 2016-2019). Besparelsen vedrører en reduktion i den visiterede tid til udepakkerne 2, 3 og 4.

Der ydes 100% statsrefusion af udgifter til handicappede flygtninge jf. Servicelovens § 181 nr. 3 stk. 1.

Mellemkommunaletilbud

Området omfatter køb og salg af tilbud i henhold til Serviceloven § 85, § 103, § 104, § 105, § 107 og § 108. Tabellen viser budgetforudsætningerne for borgere med et tilbud i andre kommuner.

	Antal borgere årligt Budget 2016	1.000 kr. i 2016-priser	
		Gns. pris pr. borger 2016	Budget 2016
Køb af tilbud i andre kommuner (udgifter)			
SEL § 103 Beskyttet beskæftigelse	44	172	7.588
SEL § 104 Akt.- og samværstilbud	36	187	6.724
SEL § 107 Midlertidig botilbud	120	450	54.053
SEL § 108 Længerevarende botilbud	39	732	28.567
Total*	239	406	96.932

*Unikke borgere

177

På baggrund af aktivitetstallene pr. 30. april 2015, er der budgetteret med, at der i 2016 kan købes 239 tilbud i andre kommuner, til en gennemsnitpris pr. tilbud på 406.000 kr. Det samlede antal af unikke borgere med et tilbud i andre kommuner forventes at være 177. Tabellen viser budgetforudsætningerne for salg af tilbud til andre kommuner.

	Antal borgere årligt Budget 2016	1.000 kr. i 2016-priser	
		Gns. pris pr. borger 2016	Budget 2016
Salg af tilbud til andre kommuner (indtægt)			
SEL § 103 Beskyttet beskæftigelse	5	-96	-479
SEL § 104 Akt.- og samværstilbud	52	-171	-8.892
SEL § 105 Almenboliger / § SEL 85	54	-785	-42.402
SEL § 108 Længevarende botilbud	1	-912	-912
Total*	112	-470	-52.685

*angiver ikke antallet af unikke borgere, da samme borgere kan have flere tilbud.

På baggrund af aktivitetstallene pr. 30. april 2015 forventes det, at der i 2016 sælges 112 tilbud til en gennemsnitpris af 470.000 kr. De samlede indtægter udgør 52,685 mio. kr. Antallet af tilbud svarer til 64 unikke borgere.

Nytilgang

Området omfatter budgetmidler, som er afsat til at imødekomme de stigende udgifter under Handicap og Psykiatriområdet. Der har de seneste år været en stigning i antallet af borgere med behov for støtte indenfor § 85, 103, 104, 105 107 og § 108, herunder en stigning af udgifterne til særligt dyre enkelt sager. Budgettet omfatter således kommende visitationer til området, dvs. køb af tilbud til nytilkomne borgere.

I august 2015, blev den forventede udfordring til nytilgangen analyseret og genberegnet. Der blev udarbejdet en prognose for nytilgangen, som viste den samlede forventede udgiftsstigning på Handicap og Psykiatriområdet. Prognosen er vist i tabeloversigten på næste side.

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

		1.000 kr. i 2016 priser			
Udgiftsprøgnose ☒	Borgere	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
A. Tilgang fra Børn & Skole "sikre"	Borgere årgang 97	4.362	4.362	4.362	4.362
	Borgere årgang 98	1.305	2.609	2.609	2.609
	Borgere årgang 99		758	1.515	1.515
	Borgere årgang 00			2.384	4.768
B. Tilgang fra Børn & Unge "usikre"	Borgere årgang 97	226	226	226	226
	Borgere årgang 98	57	114	114	114
	Borgere årgang 99			116	233
	Borgere årgang 00				14
C. Øvrig tilgang - netto	Netto-tilgang 2016	3.748	3.748	3.748	3.748
	Netto-tilgang 2017		3.748	3.748	3.748
	Netto-tilgang 2018			3.748	3.748
	Netto-tilgang 2019				3.748
D. Tilgang ressource forløb		1.000	1.000	1.000	1.000
E. Sagsbehandling og opfølgning		700	700	700	700
F. Dyre enkeltsager		4.490	4.490	4.490	4.490
Merudgift i forhold til forventet regnskab 2015		15.888	21.756	28.761	35.023

I forbindelse med Økonomiudvalgets rammeudmelding den 17. marts 2015 for budget 2016-2019 blev Social- og Sundhedsudvalget tilført 10,973 mio. kr. årligt. Rammen blev tilført yderligere 3,5 mio. kr. i forbindelse med det budget, som blev godkendt i Byrådet den 7. oktober 2015. Heraf budgetomplaceres 0,35 mio. kr. til Økonomiudvalget til sagsbehandling og opfølgning.

Nedenstående tabel viser den tilbagestående ikkefinansierede udfordring. Udfordringen er beregnet i 2015 priser og er ikke pris og løn fremskrevet.

		1.000 kr. i 2016-priser			
Udfordring	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019	
Tilgang jf. Prognosemodel	15.888	21.756	28.761	35.023	
Det forventede regnskab 2015*	140.343	140.343	140.343	140.343	
Forventet forbrug 2016-2019	156.231	162.099	169.105	175.366	
Godkendt budget i alt (inkl. rammeudvidelse)	152.700	152.582	152.464	152.464	
Udfordring - ikke finansieret	3.531	9.517	16.640	22.902	

Den ikke finansierede udfordring på 3,531 mio. kr. forventes at stige til 22,902 mio. kr. i 2019. Det er besluttet at udviklingen følges løbende og at der tages stilling til udfordringens størrelse fra budget år til budget år.

Den udarbejdede prognose for den forventede tilgang på området danner grundlag for budgetforudsætningerne. Tabellen viser, hvordan tilgangen fordeles på inde og ude pakker.

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

Tilgang til Handicap og Psykiatri	1.000 kr. i 2016 priser		
	Tilgang i alt (unikke borgere)	Gns. pris pr. pakke 2016	Tilgang i alt
Inde-pakke 4	3	141	454
Inde-pakke 5	2	171	321
Inde-pakke 6	7	186	1.225
Inde-pakke 7	5	276	1.492
Inde-pakke 8	6	341	2.068
Inde-pakke 8 +	5	1.556	8.004
Ude-pakke 1	1	6	6
Ude-pakke 2	19	23	444
Ude-pakke 3	15	45	666
Ude-pakke 4	9	67	595
Ude-pakke 5	4	104	394
Ude-pakke 6	2	78	176
Ude-pakke 7	3	211	597
Ude-pakke 8	0	474	148
Ude-pakke 8 +	1	579	361
I alt i Aabenraa tilbud	82	207	16.950
Beskæftigelsestilbud			1.050
I alt i andre tilbud	2	372	745
Ressource forløb			1.000
Sagsbehandling og opfølgning			350
Ikke finansieret udfordring			-3.531
Godkendt budget i alt*			16.563

* Inklusiv rammeudvidelse på 3,5 mio. kr.

Det forventes, at der samlet sker en tilgang 82 borgere til tilbud i Aabenraa kommune til en gennemsnitspris på 207 kr. Yderligere forventes en tilgang på 2 borgere til tilbud i andre kommuner. Der tages stilling til den ikke finansierede udfordring på udvalgs møde i november 2015.

Refusion af dyre enkeltsager

Jf. Servicelovens § 176 ydes der statsrefusion til nogle af udgifterne til særlig dyre enkeltsager. Det forventes at der kan søges refusion for 51 borgere i 2016.

Refusionsgrænserne er følgende,

a. Refusion af udgiften til særligt dyre enkeltsager under 1.000.000 kr. årligt	0 %
b. Refusion af udgiften til særligt dyre enkeltsager fra 1.000.000 kr. til 1.889.999 kr. årligt	25 %
c. Refusion af udgiften til særligt dyre enkeltsager fra 1.890.000 årligt	50 %

Der forventes i 2016-2019 årligt indhentet statsrefusion på 2,510 mio. kr.

Pleje og Omsorg

Hjemmehjælp (§§83, 84, 91, 94-97, 118, 119)

Området vedrører visitation af hjemmehjælp, primært i form af personlig pleje, praktisk hjælp, personlig assistance samt ledsagelse. Hjælpen ydes efter principperne for hjælp til selvhjælp og med et rehabiliterende sigte.

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

For ydelserne efter §§ 91 og 94 leveres 14,5 % af private leverandører.

Tabellen viser budgetforudsætningerne for § 91 ydelser, som udgør størstedelen af Visitation og Rehabiliterings hjemmehjælpsbudget, som samlet er på 141,830 mio. kr., heraf udgør § 91 ydelserne samlet set 120,767 mio. kr. (den kommunale leverandør 103,129 og den private leverandør 17,638 mio. kr.).

	Antal pakker Budget 2016 - 2019		Gennemsnitlig pakkepris (ugentlig)		Budget 2016 - 2019 (1.000 kr.)		
	Kommunal leverandør	Privat leverandør	Kommunal leverandør	Privat leverandør	Kommunal leverandør	Privat leverandør	I alt
Visiterede pakker § 91 (Prisniveau 2016)							
Aftenpakke 2 personlig pleje	223	31	540	557	6.257	897	7.154
Aftenpakke 3 personlig pleje	197	33	1.012	1.044	10.365	1.792	12.157
Aftenpakke 4 personlig pleje	34	2	1.792	1.946	3.168	202	3.371
Dagpakke 1 personlig pleje	199	35	317	345	3.280	628	3.908
Dagpakke 2 personlig pleje	411	63	968	1.013	20.690	3.318	24.007
Dagpakke 3 personlig pleje	234	36	2.216	2.294	26.965	4.294	31.259
Dagpakke 4 personlig pleje	36	2	4.170	4.433	7.806	461	8.267
2. hjælper fysisk	132	8	1.531	2.314	10.509	963	11.472
2. hjælper psykisk	11	4	17	-	10	0	10
Ekstra Ledsagelse 3 - 4	4	1	196	216	41	11	52
Ekstra Opstart	15	1	129	-	101	0	101
Ekstra Plus 3 - 4	8	4	5.797	5.025	2.412	1.045	3.457
Ekstra Rehabilitering 1 - 4	58	1	764	647	2.303	34	2.337
Natpakke	79	14	721	767	2.963	558	3.522
Rengøring	747	484	104	112	4.051	2.824	6.875
Tøjvask	310	102	62	65	995	344	1.340
Tøjvask fælles vaskeri	45	19	111	135	260	133	393
Nødkald/akut besøg					953	133	1.086
I alt	2.743	840	648	20.913	103.129	17.638	120.767

Det forventes at der i 2016 visiteres 3.583 pakker til personlig pleje og praktisk hjælp (Privat leverandør + kommunal leverandør). Det svarer til ca. 1.500 unikke borgere, da en borger ofte modtager flere pakker. Der er i 2015 indført lov om rehabiliterende støtte, hvilket netto set, skal give en besparelse på området, dette er korrigeret i DUT reguleringen.

Af tabellen nedenfor fremgår, at der kan visiteres 285.612 timer til en gennemsnitlig timepris på 423 kr.

	1.000 kr. i 2016-priser		
	Visiterede timer Budget 2016	Gns. timepris 2016*	Budget 2016 (1.000 kr)
Visiterede timer § 91			
Kommunal leverandør	242.716	425	103.241
Privat leverandør	42.897	411	17.638
Visiterede timer i alt	285.612	423	120.879

*Der er taget udgangspunkt i den gennemsnitlige timepris afregnet i 2015, fremskrevet med 0,95 %

I Finansloven for 2015 afsatte Regeringen midler til at styrke livskvaliteten for de svageste hjemmehjælpsmodtagere gennem en klippekortsordning. Til ordningen er der på landsplan afsat 75,0 mio. kr. i 2015 og 150 mio. kr. i 2016. Midlerne er reserveret til den enkelte kommune på baggrund af en demografisk nøgle. Der er i 2016 reserveret 1,798 mio. kr. til Aabenraa Kommune fra Klippekortsordningen. Midlerne er ikke indregnet i budgettet.

For Aabenraa Kommunes vedkommende forventes 164 borgere at komme i betragtning til ordningen.

I forhold til den forventede demografiske udvikling, forventes aktivitetsniveauet fra 2016 til 2019 at stige. Denne stigning indgår ikke i tabellen, da der ligeledes er forhold som peger i en anden retning. Bl.a. vil der blive gennemført flere velfærdsteknologiske tiltag, som forventes at resultere i fremtidige effektiviseringer på området.

Det blev i forbindelse med godkendelse af budget 2015 besluttet, at reducere visitationsbudgettet med 1,0 mio. kr. årligt fra 2016 (Borgervendt digitalisering – implementering af velfærdsteknologi). Forslaget indgik i BDO's beredskabskatalog for budget 2015-2018 med 3,75 mio. kr. årligt fra 2016. Reduktionen er udmøntet på § 91 Hjemmehjælp.

Budgetforudsætningerne for de øvrige paragraffer på området er vist i nedenstående tabel.

Hjemmehjælp	1.000 kr. i 2016-priser					
	Regnskab 2014	Opr. Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
§91 Kommunal leverandør	111.044	103.892	103.129	104.182	104.199	104.199
§91 Privat leverandør	18.354	19.127	17.638	17.638	17.638	17.638
Indkøbsordning	543	610	610	610	610	610
Special rengøring	0	105	105	105	105	105
Sammenhængende forløb	176	3.459	1.654	0	0	0
§ 94 Løn til udpegede hjælpere	2.098	1.953	2.153	2.153	2.153	2.153
§ 95 Tilskud til hjemmehjælp	4.749	4.241	4.547	4.548	4.548	4.548
§ 96 Tilskud til ansæt.af handicaphjælper	6.727	5.815	6.504	6.493	6.483	6.483
§ 97 Kontaktperson- og ledsagerordninger	1.838	1.351	1.849	1.849	1.849	1.849
§ 118 og § 119 Pasning af alvorlig syge	3.340	3.641	3.641	3.641	3.641	3.641
Godkendt budget i alt	148.867	144.195	141.830	141.219	141.227	141.227

Plejehjem i Aabenraa kommune

Området omfatter visitation til Aabenraa kommunes egne plejecentre.

Det forventes, at der i 2016 anvises 338 pladser. Beboerne på Møllemærskog Rødekro plejehjem bliver i løbet af 2015 flyttet til Lergården. Møllemærsk og Rødekro plejecenter overgår herefter til Handicap og Psykiatri og Sundhed og Forebyggelse.

Herudover er der på Riseparken etableret 12 tryghedsboliger, der fungerer som almindelige ældreboliger. Såfremt borgere i Tryghedsboligerne har brug for hjemmehjælp leveres dette af personalet på Riseparken mens udgiften fremgår af budgettet til hjemmehjælp. Disse boliger er derfor ikke medtaget.

De 338 pladser inkl. pladser, der sælges til andre kommuner. I 2016 er det forudsat, at der vil blive solgt 19 pladser. Indtægterne vedrørende salg beskrives under i afsnittet vedr. mellemkommunale tilbud.

Endvidere er der 37 pladser på Enggården, samt 47 borgere på plejehjem i andre kommuner. Pladserne som købes i andre kommuner er beskrevet under mellemkommunale tilbud.

Budgetforudsætningerne er vist i tabellen nedenfor.

	2016-priser		
	Antal borgere Budget 2016	Pris pr. plads	Budget 2016 (1.000 kr.)
Plejeboliger			
Plejeboliger (Aabenraa kommune)	338	247.798	83.756
Husleje tab Rødekre			337
Enggården	37	365.477	13.523
Godkendt budget i alt	375		97.616

Prisen pr. plads er 247.798 kr. er for alle pladser på Aabenraa Kommunes plejehjem, mens den for Enggården er 365.477 kr. Den højere pris på Enggården skyldes, at afregningen her dækker de samlede udgifter, mens afregningen for de øvrige pladser kun vedrører aktivitetsdelen.

Mellemkommunale tilbud

Området omfatter mellemkommunale afregninger af plejehjempladser og hjemmehjælp. Budgetforsætningerne for området fremgår af tabellen.

	Antal borgere årligt Budget 2016 - 2018	1.000 kr. i 2016-priser	
		Gns. pris pr. borger	Budget 2016 - 2019
Mellemkommunale tilbud			
Køb af plejeboligpladser i andre kommuner	47	535	25.154
Køb af hjemmehjælp i andre kommuner	22	353	7.776
Salg af plejeboligpladser til andre kommuner	19	-490	-9.388
Salg af hjemmehjælp til andre kommuner	14	-137	-1.918
Mellem statslig refusion			-505
Budget i alt			21.119

Det er forudsat, at Visitation og Rehabilitering i 2016 vil købe 47 plejeboliger i andre kommuner, mens der forventes solgt 19 pladser til andre kommuner.

Gennemsnitprisen på plejehjemspladser der købes i andre kommuner er højere end prisen for en plejehjemsplads i Aabenraa kommune. Merprisen udgør i 2016 45.000 kr. pr. plads årligt. Prisforskellen skyldes, at der er enkelte borgere med tilbud i andre kommuner, som er meget udgiftstunge. Flere kommuner har differentierede priser på plejeboligpladser som afspejler borgerens funktionsniveau.

Sygeplejen

Visitation og Rehabilitering er ansvarlig for visitation til sygeplejeydelser efter Sundhedsloven § 138. Visitationen til sygeplejeydelser sker dels af sygeplejerskerne i Hjemmesygeplejen og dels af Visitationen. Sygeplejen uddelegerer enkelte ydelser til hjemmeplejen som herefter afregnes af Visitationen. Tabellen viser budgetforudsætningerne for Sygeplejen samt uddelegeret sygepleje.

Sygeplejen	1.000 kr. i 2016-priser		
	Antal pakker Budget 2016 - 2019*	Antal visiterede timer Budget 2016 - 2019**	(1.000 kr.) Budget 2016 - 2019
0. Udredning og opfølgning	13	305	257
1. Funktionsniveau	2	78	66
2. Bevægeapparat	7	383	322
3. Ernæring lille	193	1.549	1.302
3. Ernæring stor	11	568	478
4A. Hud og slimhinder - sår	282	8.803	7.401
4B. Hud og slimhinder personlig pleje	5	678	570
5. Kommunikation	6	1.148	965
6. Psykosociale forhold	67	1.121	942
7. Respiration og cirkulation	529	2.177	1.831
8. Seksualitet	1	1	1
9. Smerte og Sanseindtryk	14	855	719
10. Søvn og Hvile	1	0	0
11. Viden og udvikling	73	1.344	1.130
12. Udskillelse af affaldsstoffer	205	1.705	1.433
13. Medicinhåndtering	1.318	18.009	15.140
Nødkald/akutbesøg		4.282	3.600
Sygeplejen i alt	2.727	43.006	36.156
Uddelegeret sygepleje (kommunalt)	667	42.035	17.534
Uddelegeret sygepleje (privat)	62	4.157	1.733
Total	3.456	89.198	55.424

* Opgjort per uge

**Timepris sygepleje 840,73

**Timepris uddelegeret sygepleje 417,13

Det forventes, at der i 2016 bliver visiteret 43.006 timer til sygepleje til i alt 36,156 mio. kr. Samme beløb indgår som indtægt under sygeplejens udførerdel. Den uddelegerede sygepleje udføres af hjemmeplejen.

Ultimo 2014 blev der gennemført en tidsregistrering i sygeplejen. Normtiderne i de enkelte sygeplejepakker er fastsat efter tidsregistreringen.

I forbindelse med budgetvedtagelsen for 2015 blev der godkendt et besparelsesforslag fra Beredskabskataloget (Sygeplejeklinikker – kapacitetsudvidelse). Budgettet blev i 2015 reduceret med 0,5 mio. kr. og fra 2016 1,0 mio. kr. årligt.

Reduktionen blev godkendt udmøntet på Social- og Sundhedsudvalgets møde den 16. december 2014 med opstart i 2015.

Forudsætningen for at reduktionen kan effektueres, er at 40.000 besøg/behandlinger årligt skal gennemføres på klinik i stedet for i borgerens eget hjem. Den sparede omkostning pr. besøg er beregnet til at udgøre 25 kr.

Visiteret madservice

Området vedrører visitation til madservice til hjemmeboende borgere i henhold til Lov om Social Service § 83/§91. Visitation og Rehabilitering visiterer til madserviceydelsen, mens den aftalestyrede enhed (Mad og Måltider) aftaler antallet af måltider, hovedretter og biretter, direkte med borgeren.

Madservice til hjemmeboende er omfattet af frit-valgs-ordningen. Visitation og Rehabilitering visiterer til ydelsen og borgeren vælger selv leverandør.

En borger på fuld forplejning i et døgn udgør 1,6 kost enheder.

Budgetforudsætningerne er vist i tabellen.

Visiterede kost- enheder	Antal portioner Budget 2016	Antal kost enheder Budget 2016	Pris pr. kostenhed	1.000 kr. i 2016 priser		
				Budget 2016	Bruger- betaling	Netto Budget 2016
Hovedretter	138.000	55.200	106,54	5.881	-6.624	-742
Biretter	55.000	5.500	106,54	586	-550	36
Udbringning	138.000		5,41	746		746
I alt	193.000	60.700		7.213	-7.174	40

Det forventes, at der i 2016 visiteres 60.700 kostenheder til en pris af 106,54 kr. Det svarer til 104 personer på fuldforplejning.

En hovedret udgør 0,4 kostenheder og borgerens pris pr. hovedret leveret er 42,62 kr. En bilet udgør 0,1 kostenhed og borgerens pris pr. leveret bilet er 10,65 kr.

Sundhed og Forebyggelse

Hjælp til boligindretning

Området omfatter hjælp til indretning af bolig til personer med varigt nedsat funktionsevne (fysisk eller psykisk) som følge af medfødt eller senere opstået handicap, sygdom eller ulykke. En ansøgning skal indsendes og en bevilling skal være modtaget inden der kan ske anskaffelser/ boligændringer. Afgørelse om hjælp til boligindretning baseres på en konkret og individuel vurdering.

Budgettet på området er reduceret, da flere opgaver er flyttet til hjælpemidler.

Det bemærkes, at budgettet for hjælp til boligindretning er meget følsomt for enkeltsager, derfor kan der forekomme forholdsvis større udsving mellem de enkelte år.

Hjælpemiddelhuset

Området omfatter visitation til terapeutindsatser. Terapeuterne vurderer mulighederne for, at en borger kan klare hverdagsaktiviteter eksempelvis ved inddragelse af hjælpemidler.

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

Eventuelle udgifter til fysiske hjælpemidler er ikke omfattet af hjælpemiddelhuset. Hjælpemiddelhuset udfører alene vurderinger.

Budgetforudsætningerne fremgår af tabellen nedenfor.

Hjælpemiddelhuset, antal indsatser	Antal borgere årligt budget 2016 - 2019
Boligindretning 3 uger	134
Boligvurdering v boligsift 3 uger	6
Forflytning, ikke APV 3 uger	166
Færden i og udenfor hjemmet 3 uger	828
Hverdagsaktiviteter udredning 3 uger	52
Invalidebil - bilvalg 5 uger	14
Invalidebil - særlig indretning 5 uger	12
Lejring og siddestilling 3 uger	100
Måltider, tilberedning, indtag 3 uger	94
Overvågningssystemer	4
Personlig pleje 3 uger	220
Pris på forbrugsgode 3 uger	6
Rehabiliteringsmøde 2 uger	32
Rengøring og tøjvask 3 uger	2
Sansestimulation 3 uger	40
Specialpakke boligindretning 5 uger	6
Specialpakke færden 5 uger	4
Vurdering el-køretøj el 3-hj cykel 3 u	6
Rehabiliteringsforløb	34
Badebækkenstol m. hjul	44
Badebænk	340
Bækkenstol u. hjul/fritst. toiletforh.	18
Enkel rampe v. indgangsdør/lille trin	22
Forhøjerklodser til seng	22
Ombyt træningshj.middel,oplys HMI nr.	4
Sansestimulationsprodukt	6
Slisker til dørtrin (hvilke)	54
Tilbehør: stokkeholder osv	118
Toiletsæde m. armlæn, alm. bræt	22
Toiletfohøjer u. armlæn (5 el. 10 cm)	30
Toiletforhøjer m. armlæn (5 el. 10 cm)	180
Transportkørestol	110
Hovedtotal	2.730

Det forventes, at der i 2016 visiteres 2.730 indsatser. De endelige normtider pr. indsats bliver endeligt fastsat i løbet af 2015, ligesom timeprisen bliver beregnet ultimo 2015. Der er afsat et rammebudget på 3,710 mio. kr. årligt indtil de endelige normtider er fastsat, hvorefter timeprisen beregnes.

Kropsbårne hjælpemidler

Personer med en varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan låne eller få tilskud til hjælpemidler eller forbrugsgoder. Følgende forudsætningerne skal være opfyldt,

- varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
- der er ikke tale almindeligt indbo
- der er ikke tale om et behandlingsredskab
- hjælpemidlet eller forbrugsgodet afhjælper den nedsatte funktionsevne, og derved i væsentlig grad letter den daglige tilværelse i hjemmet eller hjælpemidlet er nødvendigt for at kunne varetage et job.

Det forventes at antallet af borgere, der har behov for kropsbårne hjælpemidler er påvirket af den demografiske udvikling. Dette er ikke afspejlet i tabellen og i 2017 skal det således vurderes, om området skal tilføres midler via demografipuljen.

Specifikation	2016-priser		
	Antal borgere Budget 2016 - 2019	Gns. pris pr. borgere	(1.000 kr.) Budget 2016 - 2019
Diabetes	1.463	2.586	3.783
Ortopædisk fodtøj	407	6.154	2.504
Stomi- og inkontinens	1.465	5.508	8.070
Andre kropsbårne hjælpemidler	607	2.343	1.422
Mellemkommunale udgifter Hjælpemidler			99
I alt	3.942	4.028	15.878

*Andre kropsbårne hjælpemidler er synshjælpemidler, kompressionsstrømper, parykker, brystprotese.

I 2016 er der budgetteret med 3.942 visiterede bevillinger til en gennemsnitpris á 4.028 kr. pr. bevilling, hvilket svarer til et samlet budget på 15,878 mio. kr.

Sundhed og Forebyggelse – Kørselsordninger

Der visiteres til kørselsordninger i Social- og Sundhedsudvalgets regi på følgende områder,

- Handicapkørsel
- Dagcenter
- Genoptræning – almindelig og specialiseret
- Afprøvning af hjælpemidler mm.

Kørselsbudgettet er samlet under et under Visitation og Rehabilitering. Kørselsbudgettet blev reduceret med 0,500 mio. kr. i forbindelse med budget 2016. Antallet af rejser med Syd trafik er faldet med 34 % fra 2013 til 2014. Faldet i antal rejser skyldtes at der visiteret færre bevillinger til kørsel. Såfremt borgerne er selvhjulpne henviser de til flextur.

Budgetforudsætningerne for kørsel er angivet i tabellen.

Kørselsordninger	Antal rejser Budget 2016 - 2019	Gns. netto udgifter pr. rejse	Budget 2016 - 2019
Borgerrefusion (genoptræning)			67
Flextrafik			120

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

Handicapkørsel	11.549	315	3.638
Kommunal kørsel	17.986	231	4.154
Kørsel Dagcenter (Dantaxi)	1.419	451	640
Indtægter (Dagcenter)	4.209	-225	-949
I alt	35.163		7.670

*Kommunal kørsel vedrører kørsel til dagcenter, kørsel til genoptræning samt kørsel til hjælpemiddelhuset

Støtte til køb af bil

AabenraaKommune yder økonomisk støtte til køb af bil som et rentefrit lån inden for en fastsat ramme. Foreligger der ganske særlige forhold i forbindelse med nedsat funktionsevne, kan der derudover ydes et rente- og afdragsfrit lån til betaling af forskellen mellem støtte og anskaffelsesprisen. Støtte ydes ligeledes til førtidig udskiftning af bil.

Der kan bevilges økonomisk støtte til,

- specialindretning af bil
- fritagelse for vægtafgift/brændstofafgift
- fritagelse for registreringsafgift
- tilskud til erhvervelse af kørekort
- reparation af den særlige indretning
- afdragsfrihed på lån under uddannelse

Ansøgning og bevillingen i forbindelse hermed, skal være godkendt inden anskaffelse. En afgørelse om støtte baseres på en konkret og individuel vurdering.

	2016-priser		
	Antal bevillinger Budget 2016 - 2019	Gns. Udgifter pr. person	Budget 2016 – 2019 (1.000 kr.)
Støtte til køb af biler			
Støtte til køb af biler	24	95.442	2.291
Tilskud til særlig indretning	37	29.664	1.098
Auto transmission	25	22.318	558
Tilskud til kørekort			5
I alt (unikke borgere)	86	45.947	3.951

Der er i 2016 budgetteret med 86 bevillinger til særlig indretning og/eller støtte til køb af bil. Aktiviteten afspejler den aktivitet der har været i 2014. Den gennemsnitlige bevilling pr. person forventes at blive 46.175 kr.

Aktiviteten følges dog tæt i 2015 og frem da det i øjeblikket opleves, at Ankestyrelsen på det seneste har ændret praksis, hvilket betyder at sager som i første omgang er afvist efterfølgende har resulteret i en bevilling.

Budgettet for støtte til køb af bil er meget følsomt for enkeltsager, derfor kan der forekomme større udsving imellem årene.

Træning og Forebyggelse

Området omfatter visitation til træning i henhold til Sundhedslovens §140 samt Servicelovens §86. Træningen omfatter alle aldersgrupper indenfor ambulat almen genoptræning efter sygehusindlæggelse (Sundhedsloven § 140) og vedligeholdende træning og genoptræning uden sygehus indlæggelse (Servicelovens §86) samt ny Bekendtgørelse om genoptræningsplaner og om patienters valg af genoptræningstilbud efter udskrivning fra sygehus" af 6. oktober 2014. Genoptræningsplanen skal dermed angive, om patienten har behov for almen genoptræning, genoptræning på specialiseret niveau eller rehabilitering på specialiseret niveau.

Aabenraa kommune har fokus på øget træning med henblik på at borgeren i højere grad bliver selvhjulpne. Der er yderligere i 2015 i gangsat virtuel genoptræning. Det vil sige, at borgerne i højere grad får mulighed for at gennemføre genoptræning i eget hjem.

Budgetforudsætningerne for området er vist i tabellen.

Træning og Forebyggelse	2016-priser		
	Antal pakker årligt* Budget 2016 - 2019	Gns. pris pr. pakke Budget 2016	Budget 2016 – 2019 (1.000 kr.)
Genoptræning § 140			
<i>Startpakke</i>	1.747	153	268
GOP - Albue / underarm / hånd § 140	76	4.826	368
GOP - Ankel / fod § 140	48	4.735	225
GOP - Diverse § 140	54	4.624	248
GOP - Hofte / lårben § 140	219	6.356	1.392
GOP - Knæ / underben § 140	323	2.736	883
GOP - Medicinske problemstillinger § 140	268	4.046	1.083
GOP - Neurologiske problemstillinger § 140	167	8.833	1.478
GOP - Ryg § 140	277	2.997	831
GOP - Skulder / overarm § 140	320	3.541	1.134
Genoptræning i alt	1.752	4.516	7.910
Træning efter § 86 stk. 1	257	11.731	3.013
Træning efter § 86 stk. 2	475	5.956	2.830
I alt			13.753

*Antal pakker årligt

Timeprisen samt normtiden på genoptræningsplanerne genberegnes i løbet af 2015 af konsulentfirmaet Incitare.

Kommunal finansiering

Området omfatter 4 delområder,

1. Specialiseret Genoptræning,
2. Vederlagsfri fysioterapi,
3. Andre sundhedsudgifter og
4. Objektivt finansierede tilbud.

1. Specialiseret genoptræning er en del af den Aktivitetsbestemte finansiering, som finansieres 100% af kommunen. Almen genoptræning "ordineres" og leveres af regionen (sygehuset) i henhold til Sundhedslovens § 140, men betales af Aabenraa Kommune. Det vil sige, at kommunen ingen direkte mulighed har for at påvirke udgiftsniveauet.

2. Vederlagsfri fysioterapi og vederlagsfri ride-fysioterapi bevilges efter lægehenvielse. Behandlingen er gratis for patienten. Kommunerne har betalingsansvaret for opgaven, mens det er den praktiserende læge der bevilliger ydelsen.

Vederlagsfri fysioterapi kan gives til to grupper af borgere,

- Personer med svært, fysisk handicap af varig karakter.
- Personer med funktionsnedsættelse som følge af en varig, progressiv sygdom.

For begge grupper gælder, at patientens tilstand skal fremgå af diagnoselisten i Vejledning om adgang til vederlagsfri fysioterapi, Sundhedsstyrelsen 2008.

3. Andre sundhedsudgifter omfatter udgifter til

- Hospiceophold
- Plejeophold for færdigbehandlede patienter på somatiske og psykiatriske sygehuse
- Køb af udredninger af sygedagpengemodtagere hos privat sygehusudbyder.

4. Objektivt finansierede tilbud vedrører betaling til landsdækkende specialtilbud. Betalingen herfor er objektivt, dvs. at kommunerne betaler en andel hver.

Kommunal finansiering	2016-priser		
	Antal årligt Budget 2016 - 2019	Gns. pris Budget 2016	(1.000 kr.) Budget 2016 - 2019
Specialiseret Genoptræning (borgere)	257	7.476	1.921
Andre Sundhedsudgifter			
Sygebesøg/samtale terapi			111
Færdigbehandlede psykiatri (sengedage)	353	1.974	696
Færdigbehandlede somatik (sengedage)	99	1.974	195
Hospice - somatik (sengedage)	942	1.974	1.859
Vederlagsfri fys. (privat leverandør)	763	11.350	8.664
Objektivt finansierede tilbud			1.539
I alt	2.414	6.208	14.985

Aktivitetsforudsætningerne er baseret på erfaringer fra tidligere år.

Det forventes, at 257 borgere vil blive henvist til specialiseret genoptræning på sygehuset i 2016 til en gennemsnitspris på 7.476 kr. pr. borger. I 2011 fik 356 borgere genoptræning på sygehuset. Antallet af borgere er således faldet med 28% fra 2011 til 2014.

Taksten pr. færdigbehandlet sengedag er i 2015 1.974 kr. Det medfører at der inden for budgetrammen kan købes 1.393 dage på Psykiatri, Somatik og Hospice.

Øvrige

Boliger

Området omfatter budget til dækning af huslejudgifter for aflastningsboliger, samt budget til tab af husleje i almennyttige boliger med kommunal anvisningsret.

Hjælp til bolig indretning	1.000 kr. 2016-priser					
	Regnskab 2014	Korr. Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Aflastningsboliger	6	30	745	745	745	745
Lejetab i almennyttige boliger	3.452	2.845	393	393	1.114	1.835
Godkendt budget i alt	3.458	2.874	1.137	1.137	1.858	2.579

Budgettet til tab af husleje er reduceret markant fra 2015 til 2016. Det skyldtes blandt andet, at der i 2016 ikke længere er boliger på Rise Plejecenter og Plejecenter Lergården, som ikke er taget i brug.

Desuden blev 1,442 mio. kr. i 2016 og 2017, 0,721 mio. kr. i 2018 godkendt budgetomplaceret til Arbejdsmarkedsudvalget (Byrådsmøde den 29. april 2015). Årsagen hertil er, at Arbejdsmarkedsudvalget ønsker at benytte de tomme boliger til at indlogere det stigende antal flygtninge.

Forsorgshjem

I henhold til Servicelovens § 110 skal kommunalbestyrelsen tilbyde midlertidigt ophold på forsorgshjem. Der sker ikke visitering til forsorgshjem og det er lederen af det enkelte tilbud, der træffer afgørelse om ophold. Kommunen har reelt ingen indflydelse på, hvorvidt der kan ske optagelse eller ej. Kommunen kan dog vælge at være aktiv i forhold til forebyggende indsatser, øgede indsatser under indskrivning på forsorgshjem og indsats efter udskrivning fra forsorgshjem.

Disse indsatser blev godkendt for 2015 i forbindelse med bevillingskontrollen pr. 31. marts 2015 med en forventet økonomisk effekt i 2015 på netto 0,252 mio. kr.

Budgettet for 2016-2019 er reduceret med 2,021 mio. kr. som følge af beredskabskataloget. Besparelsen vedrører en skærpet opfølgning og fokus på borgerens egenbetaling. Dette er iværksat i 2015 og det forventes at indskrivningstiden heraf kan reduceres med 33 % og at antallet af borgere på forsorgshjem reduceres med 10 %. Dette er indarbejdet i budget 2016 – 2019.

Tabellen viser budgetforudsætningerne på området.

Borgere på forsorgshjem	Antal borgere årligt Budget 2016	1.000 kr. i 2016-priser	
		Gns. pris pr. borger 2016	Budget 2016-2019
Udgifter til forsorgshjem	53	103	5.451
50% refusion			-2.725
Total*	53	52	2.725

Implementeret Velfærdsteknologi

Området omfatter forventet gevinst i forbindelse med implementeret velfærdsteknologi. Budgettet for 2016 – 2019 vedrører udelukkende implementering af "Virtuel genoptræning".

Nettogevinsten for implementeringen heraf udgør 0,189 mio. kr.

Administrationsbidrag

Andre udgifter omfatter fordeling af overhead. Der indregnes et administrationsbidrag (overhead) på 5,0% ved salg af pladser inden for Handicap og Psykiatri. Administrationsbidraget dækker udgifter i forbindelse med opkrævning af indtægter ved de øvrige kommuner. De 5% er med til at finansiere udgifter til bl.a. administrativt personale.

Demografimidler

Demografimidlerne skal kompensere ældreområderne for den demografiske udvikling. De tekniske korrektioner finder sted i forbindelse med budgetlægningen og er som udgangspunkt baseret på befolkningsprognosen og dermed den forventede udvikling i aktivitetsniveauet som følge af den demografiske udvikling. Overordnet sikrer dette en omfordeling af de samlede økonomiske ressourcer fra områder med faldende udgiftspres til områder med stigende udgiftspres.

Fra 2015 er det besluttet at sundhedseffekten skal indregnes for alle ældre borgere. Reduktionen er indarbejdet i budgettet. Der er indregnet en generel sundhedsforbedringsats på 0,3% årligt.

Tabellen viser Social- og Sundhedsudvalgets prioritering af demografimidlerne.

Demografimidler	1.000 kr. i 2016-priser			
	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Udmøntede demografimidler				
Mellem kommunale udgifter til plejebolig	-12.238	-12.238	-12.238	-12.238
Plejeboliger (Aabenraa kommune)	-2.262	-4.514	-4.514	-4.514
Hjælpe-middelhuset - demo	-130	-130	-130	-130
Hjælpe-middelhuset - APV	-500	-500	-500	-500
Løsningsforslag budget 2016-2019	-1.012	-1.555	-1.555	-1.555
Udmøntet i alt	-16.142	-18.937	-18.937	-18.937
Budget til kommende udfordringer	0	5.727	17.796	27.804

Ændringer indarbejdet på politikområdet

Budget (1.000 kr.)	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Vedtaget budget 2015	523.383	527.168	539.201	539.201
Budgetændringer (1.000 kr.)	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Reduktioner:				
8 pladser Funkevej	-2.569	-2.569	-2.569	-2.569
Budgetudfordring 2016	-2.151	-1.654	-1.654	-1.655
Reduktion Forsorghjem	-2.021	-2.021	-2.021	-2.021
Udepakker Handicap og Psykiatri	-1.000	-1.200	-1.200	-1.200
3 pladser på Skovbo	-1.040	-1.040	-1.040	-1.040
Oprettelse af sygeplejeklinikker	-998	-998	-998	-998
Aktivitets- og Samværstilbud	-808	-808	-808	-808
Huslejetab jf. Byrådsmøde 29. april 2015	-1.442	-1.442	-721	
Udmøntning af demografimidler	-602	-602	-602	-602
Udgifter lukning af Møllemærsk Plejecenter	-466	-466	-466	-466
Udmøntning af demografi 30.9.2014	-432	-432	-432	-432
Øget sagsbehandling, ændringsforslag	-350	-350	-350	-350
Udbud indretning af handicapbiler	-243	-243	-243	-243
Bevillingskontrol pr. 31. marts 2015	-174	-173	-173	-173
Finansiering af Rise Daghjem	-147	-147	-147	-147
Implementering af Velfærdsteknologi	-235	-235	-235	-235
Reduktioner i alt	-14.678	-14.380	-13.659	-12.939
Udvidelser:				
P/L fremskrivning	5.053	5.091	5.205	5.205
P/L 0,02% døgnområdet	6	6	6	6
Voksen Handicap Økonomiudvalget 17.3.2015	10.973	10.973	10.973	10.973
Rammeudvidelse Voksenhandicap 8.9.2015	3.500	3.500	3.500	3.500
Nedlæggelse af Rødekro Plejecenter	504	504	504	504
Teknisk korrektion marts 2015 (demografi)	339	843	647	10.656
Udvidelser i alt	20.375	20.917	20.835	30.844
Ændringer i alt	5.697	6.537	7.176	17.905
Budget 2016	529.080	533.704	546.377	557.106

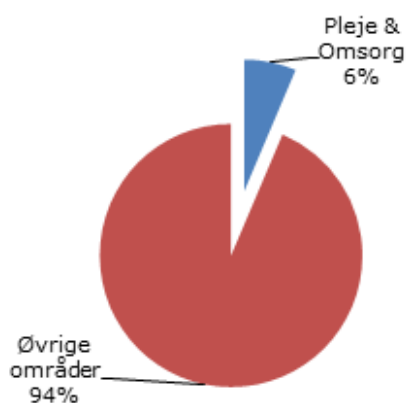
Pleje og Omsorg

Området omfatter

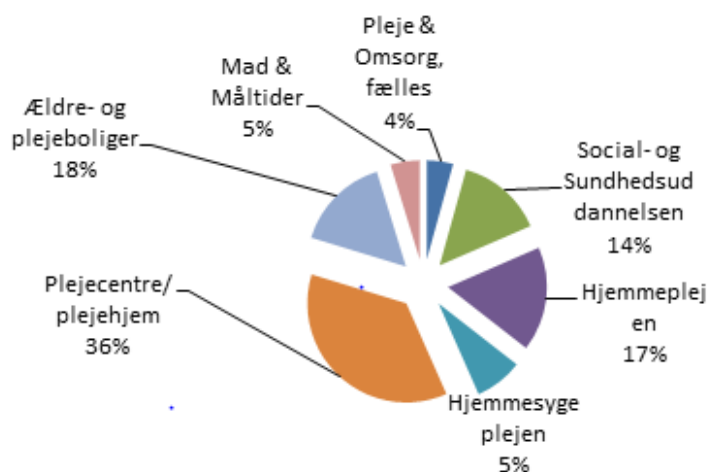
- 05.32.32 – Pleje og Omsorg for ældre og handicappede – fælles område
- 05.32.32 – Social- og Sundhedsuddannelsen
- 05.32.32–Hjemmesygeplejen
- 05.32.32–Hjemmeplejen
- 05.32.32–Plejehjem/-centre
- 05.32.32–Ældre- og plejeboliger
- 05.32.32–Mad og Måltider

Pleje og Omsorg	1.000 kr. i 2016 priser					
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Pleje og Omsorg, fælles	4.394	4.388	4.349	4.341	4.334	4.334
Social- og Sundhedsuddannelser	13.971	14.339	14.311	14.283	14.254	14.254
Hjemmeplejen	20.650	16.044	17.169	17.157	17.143	17.143
Hjemmesygeplejen	3.753	3.678	7.913	7.837	7.761	7.761
Plejecentre/plejehjem	61.454	52.723	36.716	36.599	36.558	36.558
Ældre- og plejeboliger	-15.720	-15.854	-15.682	-15.689	-15.695	-15.695
Mad og Måltider	6.152	5.172	4.797	4.756	4.716	4.716
Velfærdsteknologi		3.600	2.650	0	0	0
I alt	94.655	84.090	72.223	69.284	69.071	69.071

Andel af udvalgets samlede udgifter

Fordeling af udgifterne på politikområdet

Overordnede målsætninger (vision, mål)

Pleje og Omsorgs væsentligste målgruppe, er kommunens ældste borgere, dvs. fra pensionsalderen indtræder og til livets afslutning. Men målgruppen er i princippet alle borgere i kommunen, uanset alder, specielt når det gælder sygepleje og i nogen grad hjemmepleje.

Pleje og Omsorg arbejder efter den fælles kerneopgave, med fokus på, at styrke borgerens sundhed, at understøtte borgerens evne til at mestre eget liv og give borgeren muligheder for at leve et selvstændigt og meningsfyldt liv og indgå i sociale fællesskaber med andre.

Det betyder, at vi arbejder ud fra den rehabiliterende tankegang, at vi i større og større grad, ser vores opgave som understøttelse af borgerens udvikling, i og ud fra den livssituation, de er i, og i mindre og mindre grad, som kompensering for de tab, de måtte have.

Pleje og Omsorgs funktioner har forskellig fokus,

- Sygeplejen er i gang med en stor udvikling, der fortsætter i 2016 og fremefter i budgetperioden. Den sygeplejebehandling og -pleje, der tidligere, i høj grad, blev varetaget af sygehusene, flytter i stigende grad ud i borgernes hjem. Det stiller store krav til udvikling af nye sygeplejeindsatser, kompetenceudvikling og organisering af sygeplejerskerne. Der arbejdes henimod et tættere og mere omfattende samarbejde med sygehusene og de praktiserende læger, hvor vi samlet kan give borgerne en god oplevelse af et sammenhængende behandlingssystem.
Der er pt. oprettet 6 sygeplejeklinikker og der arbejdes på yderligere udvidelse af klinikkapaciteten. Sygepleje skal, som udgangspunkt, foregå fra disse klinikker. Der vil dog fortsat være stort behov for sygepleje i borgerens eget hjem.
Beslutningen om etablering af en akutfunktion/akut-team i borgerens hjem og med akut-stuer på Special- og Rehabiliteringscenteret, udmøntes og videreudvikles i budgetperioden.
- Hjemmeplejen har udvidet sine funktioner de sidste par år. En fokusering og styrkelse af rehabilitering i hjemmet, levering af praktisk hjælp og respirator-teams, er eksempler på, at dette område er i udvikling og i konkurrence med private leverandører, hvor konkurrenceparametrene primært er kvalitet og kompetence. Det forventes, at der vil ske en yderligere udvikling og specialisering af dette område, i takt med at sygeplejen skal løse nye opgaver og have delegeringsmuligheder for disse eller andre opgaver.
- Plejecentrene er i gang med en udvikling, der vægter livskvalitet, selvbestemmelse, frihed og muligheder for beboerne rigtig højt. Udgangspunktet er, at et plejehjem er et sted hvor livet kan leves trygt og med værdi, selvom ens ressourcer ikke er som før og ikke vil blive det igen. Målgruppen er primært borgere med demenssygdomme, der gør at de ikke længere kan klare sig i eget hjem. Vi forsøger at skabe hjem, der igen gør dem i stand til at leve et værdifuldt liv.
Der er etableret specialtilbud til demente med særlige udfordringer og et tilbud til mere selvhjulpne borgere, der har behov for og glæde af et tættere fællesskab. Begge tilbud er etableret i Riseparken.

Der pågår en revurdering af plejeboligstrategien, der tager udgangspunkt i et scenarie, der fokuserer på bæredygtighed, robusthed, fleksibilitet og hjemlighed.

Pleje og Omsorg har en stor uddannelsesforpligtigelse, hvor over 120 elever om året tager hele eller dele af deres uddannelse hos os. Det stiller store krav til Pleje og Omsorg som uddannelsessted, og området har organiseret sig således, at elever og studerende, oplever sammenhæng i deres uddannelsespraktik.

Pleje og Omsorg forsøger at øge gennemførelsesprocenten, samtidig med at der kan ske tidlig intervention og rådgivning, hvis ikke eleven er uddannelsesparat.

Indsatsområder, resultatkrav og nye tiltag

Der er flere indsatsområder indenfor de forskellige områder

- Yderligere udvikling af det nære sundhedsvæsen indenfor den kommunale del.
- Udbygning og udvikling af sygeplejeklinikker, herunder fokus på mest rationelle leveringssted og form.
- Overtagelse af opgaver og udvikling af akuttilbud i sygeplejen og hjemmeplejen.
- Udvikling og implementering af pakker og styring af disse, i samarbejde med Visitation og Rehabilitering.
- Fortsat kvalitetsudvikling og kvalitetssikring.
- Udvikling af apps., sundheds- og velfærdsteknologi og arbejdsprocesser m.v. som en del af kommunens vækststrategi.
- Flytning og samling af hjemmepleje og sygeplejelokaliteter.
- Ombygning, renovering og udbygning af plejehjem.
- Udvikling af nye boformer.
- Udvikling af det døgndækkede tilbud.
- Fortsat kompetenceudvikling i den fælles rehabiliterende tilgang.
- Implementering af sundhedsaftaler 2015-2018, med særlig fokus på handlingsplaner for den ældre medicinske patient og etablering af akutfunktion.
- Effekt- og resultatdokumentation.

Budgetforudsætninger

Pleje og Omsorg – fælles område

Fællesområdet, Pleje og Omsorg, varetager drifts- og udviklingsstøtte til organisationen bestående af projektstøtte, medarbejderudvikling, kvalitetsudvikling og metodeudvikling. Herudover varetages uddannelsesadministration af Social- og Sundhedsuddannelsen, der omfatter optagelse/ansættelse af elever, personaleadministration og opfølgning for eleverne gennem hele uddannelsesforløbet.

Gruppen varetager også personale-, organisations- og teknologiudvikling inden for Pleje og Omsorg.

Budgetmæssigt omfatter området også IT-support på omsorgssystemet. Budgettet dækker den andel af hele IT-supporten på omsorgsområdet, der vedrører Pleje og Omsorg. IT-support er organisatorisk placeret under Ledelse og Udvikling.

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

Pleje & Omsorg, fælles	1.000 kr. i 2016-priser					
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Uddannelsesadm. og udviklingskonsulenter	3.245	3.180	3.175	3.170	3.165	3.165
IT-support (Led. og udv.)	1.149	1.208	1.174	1.171	1.169	1.169
I alt	4.394	4.388	4.349	4.341	4.334	4.334

Social- og Sundhedsuddannelser

Opgaven er, at uddanne det nødvendige antal social- og sundhedshjælpere (SSH) og social- og sundhedsassistenter for at sikre det nødvendige antal uddannede medarbejdere i kommunen og regionen.

Dimensioneringen er fastlagt af FOA og KL, i samarbejde med kommunerne i 2007, og udgør, i 2015, 96 SSH-elever og 19 SSA-elever. Denne aftale udløber ved udgangen af 2015, så det og den politiske aftale om reform af erhvervsuddannelserne betyder, at dimensioneringen er taget op til forhandling igen. Der er i forhandlingerne lagt op til en reduktion af SSH-pladser og en øgning af antallet af SSA-pladser, for at kunne imødegå behovet for en generel stigning i kompetenceniveauet. Der forventes en beslutning om den fremtidige dimensionering i løbet af efteråret 2015.

Social- og Sundhedsuddannelsen	1.000 kr. i 2016-priser					
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Antal hjælper-elever	96	96	96	96	96	96
Antal assistent-elever	19	19	19	19	19	19
Antal elever i alt	115	115	115	115	115	115
Budget i alt	13.971	14.339	14.311	14.283	14.254	14.254

I budgettet er en forudsætning, at der årligt i alt er ikke-gennemførte uddannelsesforløb svarende til 80 måneder. Det betyder, at der er frafald på uddannelserne svarende til 80 månedslønninger.

Aftalestyrede enheder i Pleje og Omsorg

De aftalestyrede enheder omfatter områderne,

- Hjemmeplejen
- Sygeplejen
- Plejecentre
- Mad og Måltider

De aftalestyrede enheder er alle omfattet af en styrings- og visitationsmodel, der beskriver vilkårene for den enkelte enhed. Aktiviteter for de aktivitetsstyrede enheder, står beskrevet under politikområdet, Visitation & Rehabilitering.

Hjemmeplejen

Hjemmeplejen varetager levering af personlig praktisk hjælp primært efter § 83, samt driften af disse områder. Området dækker den kommunale udfører-del. Den godkendte kvalitetsstandard for personlig og praktisk hjælp, beskriver den overordnede ramme for disse ydelser. Kvalitetskravene til leverandører af personlig praktisk hjælp beskriver de mere konkrete krav til levering af disse ydelser.

I 2014 blev den hidtidige aktivitetsstyring ændret, således at en større del af opgaverne løses i en større samlende indsats som "pakker" i stedet for enkelttydelser. Hvilke pakker, der vil blive efterspurgt og udviklet, vil være en løbende proces. I forbindelse med trykprøvning af tider og priser i efteråret 2014 er alle pakker blevet tilpasset resultatet.

Timepris 2016	Almindelig pleje	Rehabilitering
Personlig pleje		
Dag, hverdage	411,54	610,09
Dag, weekend	416,82	568,41
Gns. dag i alt	412,84	561,47
Aften	454,52	544,60
Nat	733,81	-
Praktisk hjælp	258,64	-

Timeprisen er beregnet med baggrund i resultatet af den trykprøvning af tid og priser, der blev gennemført i efteråret 2014. Trykprøvningen gennemføres fremover årligt, efter de samme principper. Timeprisen er, indtil ny måling foreligger, P/L-fremskrevet med 0,95 % jf. KL's pris- og lønskøn fra 2015 til 2016. Timeprisen inkluderer afregning pr. time for beklædning og befording.

Hjemmeplejens forventede aktivitetsniveau og forudsætninger for 2016-2019 er beskrevet under politikområdet Visitation og Rehabilitering, Hjemmehjælp. Det endelige aktivitetsniveau for 2016 er aftalt mellem Visitation og Rehabilitering og Hjemmeplejen i forbindelse med indgåelse af Virksomhedsaftalen for 2016.

	1.000 kr. i 2016-priser				Total Samlet budget 2016
	Aktivitet	Ramme	Drift		
Hjemmeplejen	Hjemme- hjælp		Ledelse og adm.	Drift	
Hjemmeplejen (timer)	97.458		9.796	6.448	113.703
Delegeret sygepleje	17.534				17.534
Hjemmeplejen (kørsel)	4.438				4.438
Hjemmeplejen (beklædning)	1.233				1.233
Genafskaffelser				925	925
Bruttodriftsbudget	120.663	0	9.796	7.373	137.832
Afr. Visitation (timer)	-114.992		0	0	-114.992
Afr. Kørsel	-4.438		0	0	-4.438
Afr. Beklædning	-1.233		0	0	-1.233
Nettodriftsbudget	0	0	9.796	7.373	17.169

Hjemmeplejens budget omfatter et aktivitetsbudget og et driftsbudget. Aktivitetsbudgettet er fastlagt i det aktivitetsniveau, der er aftalt med Visitation og Rehabilitering og består af timer, kørsel og beklædning til hjemmeplejen i alt 103,129 mio. kr., hertil kommer udgifter til

delegeret sygepleje på 17,534 mio. kr., som fremgår af Visitation og Rehabilitering – Sygeplejen. Driftsbudgettet omfatter udgifter til ledelse og administration samt udgifter til bygning, forbrug og kontorhold. Budgettet for bygningsdrift dækker både Hjemmeplejen og Hjemmesygeplejen, da de har fælles lokaliteter. Udgifter til beklædning og befording afregnes via timeprisen.

Sygeplejen

Sygeplejen varetager levering af vederlagsfri sygepleje efter Sundhedslovens § 138. Der ydes sygdomsbehandling, lindring og observation for at hindre, begrænse og udskyde sygdom og forebygge komplikationer. Sygeplejen medvirker til, at borgerne fastholder og udvikler egen sundhed. Sygeplejen har en væsentlig rolle i Det Nære Sundhedsvæsen og deltager også i forskellige projekter herom.

Den godkendte kvalitetsstandard danner grundlag for sygeplejens opgaveløsning.

Timepris Sygepleje	2016
Dag, hverdage	807,87
Dag, weekend	816,70
Aften	966,41
Vægt. Afregningspris	840,73

Timeprisen er beregnet med baggrund i resultatet af den trykprøvning af tider og priser, der blev gennemført i efteråret 2014. Trykprøvningen gennemføres fremover årligt, efter de samme principper. Timeprisen er, indtil ny måling foreligger, P/L-fremskrevet med 0,95 % jf. KL's pris og lønskøn fra 2015 til 2016. Timeprisen inkluderer ikke afregning for beklædning og befording.

Brugertid	BTP i alt
I alt	38,6
Hverdag/dag	38,8
Weekend/dag	45,4
Aften	38,4
Nat	25,6

Sygeplejens forventede aktivitetsniveau og forudsætninger for 2016-2019 er beskrevet under politikområdet Visitation og Rehabilitering, Sygeplejen. Det endelige aktivitetsniveau for 2016 er aftalt mellem Visitation og Rehabilitering og Sygeplejen i forbindelse med indgåelse af Virksomhedsaftalen for 2016.

	1.000 kr. i 2016-priser				Samlet budget 2016
	Aktivitet	Ramme	Drift		
Sygeplejen	Sygepleje	Nattevagt	Ledelse og adm.	Drift	
Sygeplejen (timer)	36.994	1.758	2.189	2.066	43.008
Demenskoordinatorer		1.796			1.796
Bespargelse klinik	-998				-998
Ældrepuljen					
Paliation (kræftpakke III)		103			103
Bruttodriftsbudget	35.996	3.657	2.189	2.066	43.909
Afr. Visitation (timer)	-35.996		0	0	-35.996
Nettodriftsbudget	0	3.657	2.189	2.066	7.913

Sygeplejens budget omfatter et aktivitetsbudget, et rammebudget og et driftsbudget. Aktivitetsbudgettet er fastlagt i det aktivitetsniveau, der aftales med Visitation og Rehabilitering. Sygeplejens rammebudget omfatter budget til et beredskab, der svarer til 2 nattevagter. Driftsbudgettet omfatter ledelse og administration samt indkøb af sygeplejeartikler, IT/telefoni, personaleomkostninger og kontorhold. Bygningsdrift deler Sygeplejen med Hjemmeplejen, hvor udgifterne er budgetterede. Udgifter til beklædning og befordring afregnes via timeprisen. Sygeplejen har, i budget 2016-2019, fået tilført 0,5 mio. kr. til dækning af ekstraudgifter til sygeplejeartikler.

Plejecentre/plejehjem

Opgaven er at give borgere med særlige fysiske, psykiske eller sociale behov for en bolig under særlige forhold. Ud over de særlige boligforhold tages der udgangspunkt i kommunernes øvrige kvalitetsstandarder for ældreområdet. Der kan være individuelle mål og værdier og dermed særlige plejeforhold for de enkelte plejehjem. Mål og værdier er beskrevet i de enkelte plejecentres virksomhedsaftaler.

Plejeboligstrategien danner rammen om det fortsatte arbejde med at tilpasse og udvikle plejeboligmassen til nye behov.

Lergårdenerudvidet med 43 boliger til 84 boliger og er taget i brug pr. 1. juni 2015.

Mølleløssker fuldt overdraget til Handicap og Psykiatri pr. 1. september 2015.

12 boliger på Riseparken er omdannet til en specialenhed, med fokus på demente borgere. Enheden samler de bestående specielle demens-tilbud i kommunen.

Antal pladser	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018
Rise specialenhed	12	12	12	12
Rise	60	60	60	60
Lergården	48	84	84	84
Grønnegården	39	39	39	39
Rønshave	40	40	40	40
Birkelund	32	32	32	32
Bovrup	26	26	26	26
Grønningen	25	25	25	25
Kirketofte	20	20	20	20
Mølleløssker	13	0	0	0
Rødekrø	14	0	0	0
I alt	329	338	338	338

Plejehjemmene er omfattet af en aktivitetsbaseret styringsmodel. Afregningsprisen, fra Visitation og Rehabilitering til plejehjemmet, pr. plads omfatter plejenormering i dag- og aftentimer på et plejehjem med 84 pladser, jf. bæredygtighedsmodellen. Det svarer til en normering på 0,689 pr. plads.

Alle plejehjem har budgettet til nattevagt i rammebudgettet. Plejehjem, mindre end 84 pladser, har også forskellen mellem normeringen på 0,739 og bæredygtighedsnormeringen på 0,689, i rammebudgettet. Denne forskel i normeringen, er benævnt "Beredskab" og er et udtryk for den merpris, der er på et mindre plejehjem i forhold til et større.

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

Pris pr. plads	Enhed	Opr. Budget 2015	Budget 2016-2019
Afregningspris plejehjem	Kr./år	245.949	247.798

Afregningsprisen er den oprindelige 2015-pris reguleret for pris- og lønreduktioner og fremskrevet med 0,95 %, jf. KL's pris- og lønskøn.

Plejehjemmenes forventede aktivitetsniveau og forudsætninger for 2016-2019 er beskrevet under politikområdet Visitation og Rehabilitering, Plejehjem. Det endelige aktivitetsniveau for 2016 er aftalt mellem Visitation og Rehabilitering og Plejecentrene i forbindelse med indgåelse af virksomhedsaftalen for 2016.

	1.000 kr. i 2016-priser							Samlet budget 2016
	Aktivitet	Ramme			Drift			
Budget 2016	Plejeløn	Nattevagt	Beredskab	Plejeløn	Led./adm.	Drift		
Plejecenter Nord/Syd	80.782	7.021	1.781	0	14.656	9.309	113.549	
Rise Specialenhed	2.974	0	0	2.685	0	0	5.658	
Rise Daghjem	0	0	0	1.265	0	0	1.265	
Bruttodriftsbudget	83.756	7.021	1.781	3.949	14.656	9.309	120.472	
Afregning V&R	-83.756						-83.756	
Nettodriftsbudget	0	7.021	1.781	3.949	14.656	9.309	36.716	

I styrings- og visitationsmodellen er plejehjemmenes budget fordelt på aktivitet, rammebudget og driftsbudget. Aktivitetsbudgettet er fastlagt i det aktivitetsniveau, der er aftalt med Visitation og Rehabilitering. Rammebudgettet omfatter nattevagt og det enkelte plejehjems beredskab, i forhold til bæredygtighedsmodellen. Driftsbudgettet omfatter områdeledelse, driftsledelse, administration, teknisk service, beboerrelaterede udgifter og bygningsdrift.

Der vil, i forbindelse med revurdering af plejeboligstrategien, i 2015 og 2016, blive set på alternativer til plejehjemsboliger og på samdrift imellem hjemmepleje og plejehjem.

I tabellen nedenfor ses budgettet fordelt på de enkelte plejehjem,

Budget 2016	Antal	1.000 kr. i 2016-priser					Netto I alt
		Aktivitet		Ramme	Drift		
		Basis	Afr. V&R	Nat/øvr	Driftsled.	Øvr. Drift	
Riseparken	60	14.868	-14.868	1.532	1.088	2.195	4.815
Rise Special	12	2.974	-2.974	2.685	0	0	2.685
Rise Daghjem		0	0	1.265	0	0	1.265
Kirketoften	20	4.956	-4.956	712	450	458	1.620
Grønnegården	39	9.664	-9.664	1.086	578	972	2.636
Birkelund	32	7.930	-7.930	1.139	578	1.303	3.020
Rønshave	40	9.912	-9.912	1.113	578	1.333	3.024
Grønningen	25	6.195	-6.195	890	578	771	2.239
Bovrup	26	6.443	-6.443	926	578	596	2.100
Lergården	84	20.815	-20.815	1.404	1.088	1.604	4.096
Plejehjem	338	83.756	-83.756	12.751	5.516	9.232	27.499
Central ledelse/administration og pedelfunktion							9.218
Plejehjem i alt							36.716

Ældre- og plejeboliger

Opgaven er at kunne tilbyde boliger til ældre, der har særlige boligbehov, som ikke umiddelbart kan opfyldes i almene boliger. Det kan være i boliger, hvor der er taget særlige hensyn til adgangsforhold til boligen, særlige indretningsmæssige forhold eller at boligen af tryghedsmæssige hensyn ligger i tilknytning til anden ældreboligform f.eks. plejeboliger.

Ældreboliger	Antal ældre-boliger	Antal pleje-boliger	1.000 kr. i 2016-priser					
			Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Kirketofte 40-58	10		-404	-334	-333	-333	-333	-333
Kirketofte 60		20	-672	-664	-663	-663	-664	-664
Nygade 46	8		-290	-245	-244	-244	-244	-244
Møllemeærsk	16	40	-2.213	-1.986	-1.984	-1.984	-1.985	-1.985
Grønnegården	40	39	-2.607	-2.935	-2.930	-2.931	-2.933	-2.933
Ældrebolig Aabo	14		-474	-545	-544	-545	-545	-545
Grønnevej		25	-1.091	-793	-792	-792	-792	-792
Birkelund	24	32	-2.169	-2.033	-2.033	-2.034	-2.035	-2.035
Rønshave		40	-1.507	-1.261	-1.262	-1.262	-1.263	-1.263
Callesensgade	16		-216	-	-	-	-	-
Enggård	14	37	-1.581	-1.665	-1.665	-1.665	-1.666	-1.666
Ældrebolig Lundtoft	24	44	-1.922	-2.246	-2.244	-2.245	-2.246	-2.246
Kirketofte 10-38	15		-345	-186	-185	-185	-185	-185
Stubbæk Bygade 1	10		-219	-252	-252	-252	-252	-252
Fælles formål, ældrebolig			-323	-554	-552	-552	-552	-552
Netto i alt	191	277	-16.032	-15.700	-15.682	-15.688	-15.694	-15.694

Boligerne er opført i henhold til Lov om Almene Boliger. Hovedparten af ældre- og plejeboliger varetages af kommunens interne boligadministration. Der er indgået administrationsaftale med Danske Diakonhjem om varetagelse af Enggårdens boliger og med Dalbo a.m.b.a. om varetagelse af plejeboligerne ved Kliplev og Bovrup Plejehjem, samt tilknyttede ældreboliger.

Boligerne er, jf. lovgivningen, fuldt brugerfinansieret, og den budgetterede indtægt i Pleje og Omsorg modsvarer af en tilsvarende budgetpost, der omfatter renter, afdrag og henlæggelse. Budgettet forudsætter, at boligerne kan udlejes. Der er, under Visitation og Rehabilitering, budgetteret med 0,337 mio. kr. til dækning af huslejetab, ved ubesatte lejemaal. Aabenraa Kommune har afhændet ældreboligerne på Callesensgade i 2015.

Mad og Måltider

Mad og Måltider producerer og leverer kostpakker til plejehjemsbeboere og madservice til hjemmeboende.

For at sikre kvalitet og ensartethed i de leverede ydelser, er der udarbejdet og godkendt kvalitetsstandarder for madleverancerne. Der foreligger kvalitetsstandard for Madservice, til hjemmeboende og for Forplejningspakker på plejehjemmene. De vedtagne standarder er grundlaget for, at kunne harmonisere og effektivisere kommunens madproduktion.

Mad og Måltider er omfattet af en aktivitetsbaseret styringsmodel. Første trin er Madservice til hjemmeboende, der udgør den aktivitetsdel, der afregnes med Visitation og Rehabilitering. Efterfølgende vil også produktion af mad til plejehjem (forplejningspakker) og til plejehjemmenes cafeer overgå til aktivitetsstyring, men er indtil da budgetteret i Mad og Måltiders rammebudget.

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

Levering af forplejningspakker	Enhed	Opr. budget 2015	Budget 2016-2019
Forplejningspakke	Kr./mdr.	3.280	3.339
Antal pakker	Antal	127.332	128.068
Antal plejeboliger	Antal	353	362

Takster og priser er i 2016-prisniveau. Mad og Måltider leverer til 338 plejehjemspladser og 24 pladser på SRC (Special- og Rehabiliteringscentret).

Mad og Måltiders forventede aktivitetsniveau og forudsætninger for 2016-2019, på Madservice til hjemmeboende, er beskrevet under politikområdet Visitation og Rehabilitering, Visiteret Madservice. Det endelige aktivitetsniveau for 2016 er aftalt mellem Visitation og Rehabilitering og Mad og Måltider i forbindelse med indgåelse af virksomhedsaftalen for 2016.

I styringsmodellen er Mad og Måltiders budget fordelt på aktivitet, rammebudget og driftsbudget. Aktivitetsbudgettet er fastlagt i det aktivitetsniveau, der er aftalt med Visitation & Rehabilitering. Rammebudgettet omfatter produktion af forplejningspakker til plejehjem og plejehjemmenes cafeer. Driftsbudgettet omfatter områdeledelse, driftsledelse og udvikling samt administration, teknisk service, vedligehold af teknisk udstyr og bygningsdrift.

Budget 2016	1.000 kr. i 2016-priser				Samlet budget 2016-2019
	Aktivitet	Ramme	Drift		
	Produktion	Produktion	Ledelse og adm.	Drift	
Madservice	7.214		0	0	7.214
Forplejningspakker (incl. Cafe-drift)		12.255	0	0	12.255
Indtægt	-7.174	-14.504	0	0	-21.678
Fælles			2.299	4.145	6.443
Afr. Enggården (netto)		603			603
Bruttodriftsbudget	40	-1.646	2.299	4.145	4.837
Afregning V&R	-40	0	0	0	-40
Nettodriftsbudget	0	-1.646	2.299	4.145	4.797

Mad og Måltiders rammebudget omfatter også nettoafregning til Enggården, for levering af forplejningspakker til de 37 plejehjemspladser der.

Velfærdsteknologi

Projekt Velfærdsteknologi har til formål at afprøve velfærdsteknologi, udvikle og forbedre organisationens evne til at implementere velfærdsteknologi og de tilknyttede arbejdsgange. I 2016 er der afsat 2,650 mio. kr. til velfærdsteknologi. I 2017-2019 er der ikke afsat midler til området.

Ændringer indarbejdet i budgettet

Budget (1.000 kr.)	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Vedtaget budget 2015	65.716	65.504	65.293	65.293
Budgetændringer (1.000 kr.)	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Reduktioner:				
Udbud, måtteservice	-5	-5	-5	-5
Udbud, alarmsystemer	-2	-2	-2	-2
Udbud, toner og forbrugsartikler	-39	-39	-39	-39
Udbud, gas	-26	-26	-26	-26
Bevillingskontrol 31.3.2015 overført hjælpemidler	-45	-45	-45	-45
Bevillingskontrol 31.3.2015 overført Grønnegården	-44	-44	-44	-44
Bevillingskontrol 31.3.2015, drift Midtpunkt	-165	-165	-165	-165
Reduktioner i alt	-326	-326	-326	-326
Udvidelser:				
P/L fremskrivning	1.299	1.297	1.295	1.295
Korrektion p/l døgnområde	215	215	215	215
Udfordring budget 2016-2019, sygeplejeartikler	500	500	500	500
Udfordring budget 2016-2019, cykler	375	375	375	375
Udfordring budget 2016-2019 telefoner/tablets	550	550	550	550
Bevillingskontrol 30.9.2014, befordringsbesp. retur	652	652	652	652
Fratrædelse tjenestemænd kompensation	94	94	94	94
Aktivitet ramme til demensdagjem Rise	148	148	148	148
Bevillingskontrol 31.3.2015, sundhedsaftale	102	102	102	102
Byrådet 24.6.2015, ældreboliger mindre indtægt	174	174	174	174
Budgetforlig, hjertestartere plejecentre	75	0	0	0
Velfærdsteknologi	2.650	0	0	0
Udvidelser i alt	6.834	4.107	4.105	4.105
Ændringer i alt	6.508	3.781	3.779	3.779
Budget 2016	72.223	69.285	69.072	69.072

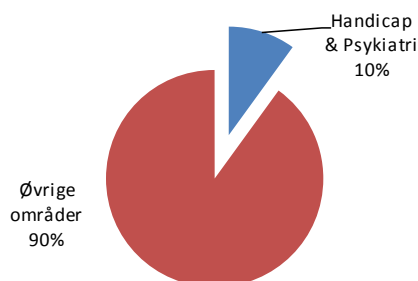
Handicap og Psykiatri

Området omfatter

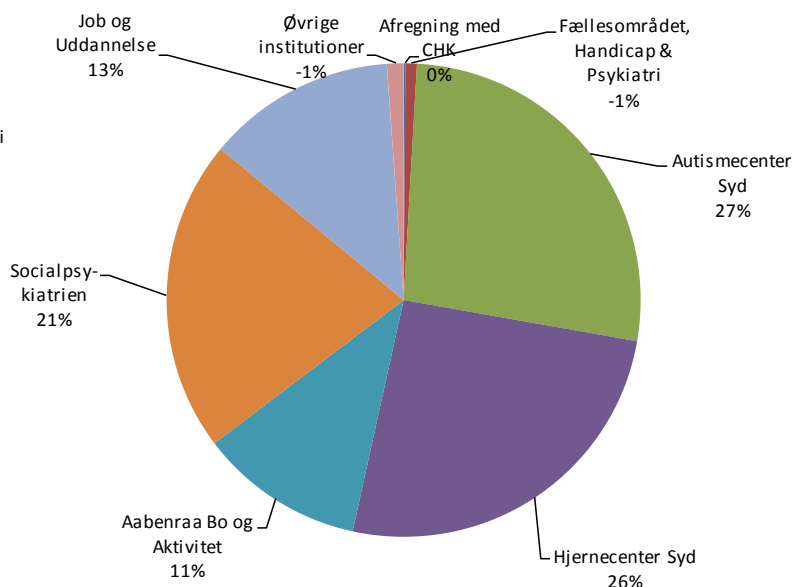
- 03.22.17, 03.32.35 – Afregning med CHK
- 05.32.33, 05.38.52, 05.38.58 – Midler til aftalestyrede enheder
- 05.32.33, 05.38.58, 05.38.59 – Autismecenter Syd
- 05.32.33, 05.38.58, 05.38.59 – Hjernecenter Syd
- 05.32.33, 05.38.59 – Aabenraa Bo og Aktivitet
- 05.32.33, 05.38.50, 05.38.59 – Socialpsykiatrien
- 05.38.58, 05.38.59 – Job og Uddannelse
- 05.32.30, 05.32.33, 05.38.52 – Øvrige institutioner
-

Handicap & Psykiatri	1.000 kr. i 2016 priser					
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Afregning med CHK	7.436	6.759	136	136	136	136
CHK	-	29	-	-	-	-
Fællesområdet, Handicap & Psykiatri	-1.219	-1.702	-884	-885	-887	-887
Autismecenter Syd	28.406	26.936	30.458	30.443	30.427	30.427
Hjernecenter Syd	24.154	23.376	29.091	29.060	29.028	29.028
Aabenraa Bo og Aktivitet	12.499	12.121	12.714	12.707	12.700	12.700
Socialpsykiatrien	24.223	25.598	24.139	23.301	23.273	23.273
Job og Uddannelse	15.541	14.929	14.599	14.591	14.583	14.583
Øvrige institutioner	-1.866	-1.289	-1.289	-1.288	-1.289	-1.289
I alt	109.174	106.757	108.966	108.065	107.972	107.972

Andel af udvalgets samlede udgifter

Fordeling af udgifterne på politikområdet

Overordnede målsætninger.

Handicap og Psykiatri varetager indenfor 5 specialiserede, aftalestyrede centerområder den kommunale opgave på det specialiserede voksenområde. Opgavevaretagelsen udmøntes i bosteder, værksteder, samværs- og aktivitetshuse, støtte i egen bolig samt specialiserede opgaver på hjælpemiddel- og kommunikationsområdet.

Med fokus på sundhed, mestring og fællesskab skal aktiviteterne motivere og støtte borgeren i, sammen med sit netværk, at realisere sine forventninger til livet.

Indsatsen for voksne borgere med handicap har udspring i FN's handicapkonvention, Lov om Social Service, Aabenraa Kommunes Politik for voksne med handicap, Politik for ældre og Aabenraa Kommunes Sundhedspolitik samt det gældende serviceniveau, der er fastsat i kvalitetsstandard for støtte efter Lov om Social Service §§ 85, 103, 104, 107 og 108. Indsatserne i Handicap og Psykiatri har udgangspunkt i den rehabiliterende tilgang med fokus på borgerens medvirken, borgerens sundhed og mestring samt inddragelsen af tværfaglighed og frivillighed.

Driftsenhederne i Handicap og Psykiatri indgår som økonomisk effektive tilbud med høj kvalitet i den regionale forsyning med tilbud på det specialiserede område, jf. de aktuelle rubriceringer i Den Sociale Rammeaftale.

For de højt specialiserede tilbud udvikles forretningsgrundlaget med salg af rådgivning, uddannelse og afklaringsforløb som en aktiv del af Social & Sundheds kompetencecenter.

Indsatsområder, resultatkrav og nye tiltag

I 2016 vil der generelt være fokus på kerneopgaven med:

- Fokus på udvikling og anvendelse af den rehabiliterende tilgang
- Fortsat implementering af DHUV (digitalisering handicap og udsatte voksne)
- Indfasning af forventet strategiplan for Socialpsykiatrien.
- kvalitetssikring af nyt godkendelses- og tilsynskoncept.
- Implementering af sundhedspolitikken og planer i forbindelse med Sundhedsaftalen og Den Sociale Ramme med fokus på lighed i levealder, herunder fokus på bevægelse og kost.
- Implementering af Sundhedsaftale 2015–2018 med særlig fokus på samspil mellem somatik- og psykiatriområderne og mellem psykiatri og misbrug.
- Test, afprøvning og implementering af ny teknologi til sundhed og psykiatri med effekt for borgerens mestring, økonomisk effekt og effekt for arbejdsmiljøet som led i udviklingen af sundheds- og velfærdsteknologi..
- Fortsat implementering af effektdokumentation og resultatdokumentation.
- I samarbejde med Børn og Familie udvikles tilbud på tværs af 18-års alderen.
- I samarbejde med foreninger og organisationer udvikles frivillighedsområdets betydning for borgerens livsværdi.
- Fortsat fokus på kompetenceudvikling i den fælles rehabiliterende tilgang.
- Fokus på uddannelse og efteruddannelse af medarbejdere i et praksisnært og udviklingsorienteret læringsmiljø i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne.

Budgetforudsætninger

Specialiserede opgaver indenfor høre-, syns-, tale- og mobilitetsområdet

Efter beslutning i hver af de fire sønderjyske kommuner (Haderslev, Tønder, Aabenraa og Sønderborg) ophører Center for Hjælpemidler og Kommunikation med udgangen af 2015. De specialiserede opgaver indenfor høre-, syn-, tale- og mobilitetsområdet løses fremadrettet i hver enkelt kommune.

Indenfor Aabenraa Kommunes budgetmæssige ramme i 2015 til det specialiserede kommunikations- og hjælpemiddelområde løses opgaverne på mobilitetsområdet fra 1. januar 2016 af HjælpemiddelHuset og opgaverne på høre-, syn- og taleområdet løses af en nydannet kommunikationsafdeling i Hjernecenter Syd. Der henvises til Social- og Sundhedsudvalgssag 12/54228 af 8. oktober 2015.

Den budgetmæssige fordeling af 6,759 mio. kr. for 2016 er udmøntet således:

- Overført til Hjælpemiddelhuset 1,576 mio. kr.
- Overført til Hjernecenter Syd 5,047 mio. kr.
- Reserveret til overhead 0,136 mio. kr.
- I alt 6,759 mio. kr.

Fællesområdet, Handicap og Psykiatri

På området er afsat et rammebudget til administrationsudgifter, udviklingsmidler samt midler til de aftalestyrede enheder.

	1.000 kr. i 2016-priser					
Fællesområdet Handicap og Psykiatri	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Administration	640	208	208	207	207	207
Udviklingsmidler	680	441	441	441	441	441
Reguleringspulje aftalest.enheder	-	492	1.311	1.309	1.308	1.308
Salg af arbejdsprøvningspladser	-2.539	-2.843	-2.843	-2.843	-2.843	-2.843
I alt	-1.219	-1.702	-884	-885	-887	-887

I forbindelse med godkendelsen af budget 2016-2019 er afsat yderligere 0,277 mio. kr. årligt til at sikre driften af Fuldræfferen, når tilbuddet overflyttes fra Arbejdsmarkedsudvalget. Der er således afsat i alt 0,551 mio. kr. årligt fra 2016. Beløbet er midlertidigt placeret på reguleringskontoen indtil fremtidig placering er afklaret.

Der er ligeledes budgetteret med salg af 18,5 arbejdsprøvningspladser på Montagen og 6 pladser på Næstmark.

Salg af arbejdsprøvningspladser	1.000 kr. i 2016-priser		
	Antal	Gns.pris	Budget 2016
Næstmark	6	-116	-696
Montagen	18,5	-116	-2.147
I alt	24,5		-2.843

Aftalestyrede enheder i Handicap og Psykiatri

De aftalestyrede enheder omfatter områderne,

1. Autismecenter Syd, tilbud for personer med autisme/asperger
2. Hjernecenter Syd, tilbud for personer med senhjerneskade og fysiske handicap
3. Aabenraa Bo og Aktivitet, tilbud for udviklingshæmmede
4. Socialpsykiatrien, tilbud for personer med psykiske lidelser
5. Job og Uddannelse, tilbud for udviklingshæmmede

Generelle forhold for de aftalestyrede enheder,

- Midlerne til botilbud, som består af dels et tyngde- og basisbudget, reguleres månedligt i forhold til aktivitetsændringer, dels et ramme- og driftsbudget, der ikke reguleres.
- Midlerne til bostøtte består af et tyngdebudget, som reguleres månedligt i forhold til aktivitetsændringer.
- Midlerne til socialpædagogiske væresteder består af et ramme- og driftsbudget, som ikke reguleres.
- Midlerne til visiterede aktivitets- og samværstilbud består af et ramme- og driftsbudget, som reguleres en gang årligt i forhold til belægning. Der forudsættes en belægningsprocent på 100 %. Der foretages ingen regulering for belægning mellem 98 % og 102 %.
- Midlerne til beskæftigelsestilbud består af et ramme- og driftsbudget, som reguleres i forhold til belægning (regulering sker en gang årlig) Der forudsættes en belægningsprocent på 100 %. Der foretages ingen regulering for belægning imellem 98 % og 102 %.

De takster, som benyttes ved opkrævning hos andre kommuner, fremgår særskilt af Takstkatalog for mellemkommunale afregninger.

Økonomisk oversigt for de aftalestyrede enheder budget 2016, den samlede budgetramme svarer til institutionernes budget 2016, som fremgår af den overordnede tabel for Handicap og Psykiatri.

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

Område - Hele 1.000 kr.			Ledelse				Samlet budget-ramme 2016
	Tyngde	Basis	Spec.	Øvrig løn	/ Adm.	Drift	
Autismecenter Syd	15.931	4.114	12.467	9.456	5.915	2.621	50.504
Hjernecenter Syd	18.428	2.651	8.762	6.029	5.199	9.101	50.170
Aabenraa Bo og Aktivitet	20.583	9.310	1.041	2.119	4.097	5.457	42.608
Center for Socialpsykiatri og Udsatte	18.619	2.051	3.004	11.192	4.569	5.374	44.808
Job og uddannelse							
- reduktion i pakker	-1.000	-	-	10.968	2.815	817	14.599
Total	72.561	18.126	25.274	39.763	22.595	23.370	201.690
Overført fra Visitation	-72.561	-18.126	-	-	-	-	-90.687
Nettodriftsbudget	-	-	25.274	39.763	22.595	23.370	111.003

I forhold til de 88,699 mio. kr. (tyngde og basis), som Visitation og Rehabilitering forventer at afregne Handicap og Psykiatri er der en forskel på 1,992 mio. kr., som vedrører statsrefusion flygning.

I forbindelse med godkendelse af budget 2016-2019 er udmøntning af beredskabskatalogets forslag vedr. omlægning af de socialpsykiatriske væresteder med – 0,500 mio. kr. og Budgettilpasning af Rusmiddelcenteret med -1,0 mio. kr. godkendt. Tilbuddene er tilknyttet Center for Socialpsykiatri og Udsatte.

Timepriser for tyngde og basispakkerne er udarbejdet på baggrund af en tidsanalyse foretaget efteråret 2010 samt beregning af gennemsnitsløninger for marts 2011 tillagt fremskrivning til 2016.

	Inde dag	Inde døgn	Ude (inkl. kørsel)	Ude (ekskl. kørsel)
Gns.løn pr. time	211,41	203,43	210,79	211,41
BTP*	81,00	81,00	67,45	81,00
Timepris	261,00	251,15	312,51	261,00

* BTP = Brugertidsprocent

I foråret 2015 er der iværksat en ny tidsanalyse som kan medføre ændrede timepriser. Analysen forventes afsluttet i efteråret 2015.

Øvrige institutioner

På området registreres huslejeindtægter vedrørende ældreboligerne på Sønderskoven, Rhedersborg og Persillegade. Indtægterne går til finansiering af renter og afdrag på hovedkonto 7.

Øvrige institutioner	1.000 kr. i 2016 priser					
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Engbo	-263	-	-	-	-	-
Ældreboliger Rhedersborg	-718	-542	-542	-542	-542	-542
Ældreboliger Tinglev	-680	-587	-587	-587	-587	-587
Persillegade 1-5	-205	-159	-159	-159	-159	-159
I alt	-1.866	-1.289	-1.289	-1.288	-1.289	-1.289

Ændringer indarbejdet i budgettet

Budget (1.000 kr.)	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Vedtaget budget 2015	105.412	104.824	104.735	104.735
Budgetændringer (1.000 kr.)	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Reduktioner:				
Teknisk korrektion marts 2015	-49	-49	-49	-49
Misbrugskoord.stilling til S&F	-516	-515	-514	-514
Udbud	-62	-62	-62	-62
Budgetudfordring, Glashuset, rest drift	-70	-70	-70	-70
Bevillingskontrol 31.3.2015, APV	-51	-51	-51	-51
Beredskabskatalog, Omlæg. Væresteder	-500	-500	-500	-500
Beredskabskatalog, Budgettilp. Rusmiddelcenter	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Udmøntning af opgaver vedr. CHK	-1.576	-1.576	-1.576	-1.576
Reduktioner i alt	-3.824	-3.824	-3.823	-3.823
Udvidelser:				
P/L fremskrivning	946	941	939	939
Fordeling af 0,02% P/L på døgnområdet	83	83	83	83
Energibesparende foranstaltninger, korr.	5	5	5	5
Drift Mølleværk	451	451	451	451
Overført fra Visitation, specialisering	1.038	1.038	1.038	1.038
Udmøntning af beredskabskatalog, akt./samv.	809	809	809	809
Bevillingskontrol 31.3.2015, Hjerneskadekoord.	375	375	375	375
Funkevej 9, ny botilbud	2.568	2.568	2.568	2.568
Lov- og cirkulæreprogrammet				
- Lov 649, stofmisbrugere	127	127	127	127
- Lov 1536, stofmisbrugsbehandling	60	60	60	60
- Lov 179, alkoholbehandling	67	59	55	55
Budgetudvidelser, Fuldræfferen	277	277	277	277
Fuldræfferen, fra Arbejdsmarkedsudvalget	274	274	274	274
Overførsel af mindreforbrug fra 2015	300	0	0	0
Udvidelser i alt	7.378	7.065	7.060	7.060
Ændringer i alt	3.554	3.242	3.237	3.237
Budget 2016	108.966	108.065	107.972	107.972

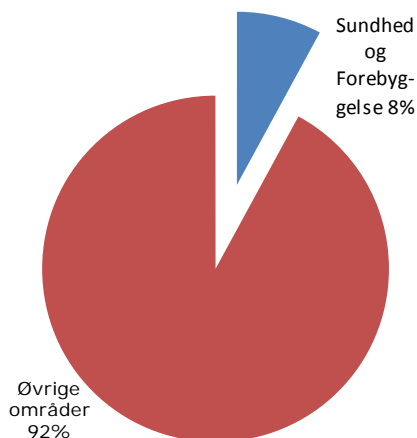
Sundhed og Forebyggelse

Området omfatter

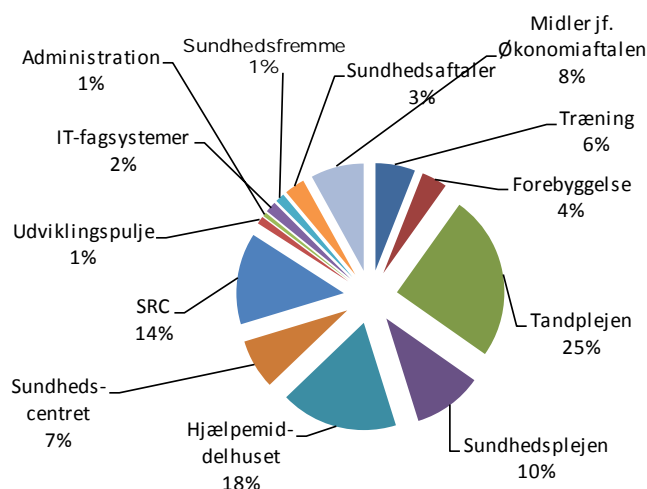
- 04.62.82 – Træning
- 05.32.33 – Generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte
- 04.62.85 – Kommunal tandpleje
- 05.32.35 - Hjælpemiddelhuset
- 04.62.88 04.62.90 – Sundhedscentret
- 05.32.32 – Special- og Rehabiliteringscenter
- 04.62.90 – Udviklingspulje
- 04.38.44 – Administration
- 04.62.88 – Sundhedsfremme og Forebyggelse
- 04.62.88 – Sundhedsaftaler
- 04.62.82, 04.62.85, 05.32.32, 05.32.33, 05.32.35–IT-fagsystemer
- 04.62.88– Midler til sundhedsindsats jf. Økonomiaftalen

	1.000 kr. i 2016 priser					
Sundhed & Forebyggelse	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Træning og Forebyggelse	7.911	8.068	8.502	8.482	8.462	8.462
Tandplejen	23.498	21.803	21.522	21.199	20.907	19.625
Sundhedsplejen	8.881	9.123	9.004	8.883	8.796	8.784
Hjælpemiddelhuset	14.049	12.407	15.254	15.240	15.226	15.226
Sundhedscenteret	6.465	6.797	6.481	6.473	6.465	6.465
SRC	13.376	12.821	11.913	11.896	11.879	11.879
Udviklingspulje	866	991	991	991	991	991
Administration	260	-	516	515	514	514
IT-fagsystemer	1.416	1.453	1.453	1.453	1.453	1.453
Sundhedsfremme	1.434	1.199	1.199	1.200	1.200	1.200
Sundhedsaftaler	2.487	2.653	2.649	2.645	2.642	2.642
Midler jf. Økonomiaftalen	3.527	4.705	6.934	7.087	7.087	7.087
I alt	84.170	82.020	86.419	86.063	85.621	84.328

Andel af udvalgets samlede udgifter

Fordeling af udgifterne på politikområdet

Overordnede målsætninger (vision, mål)

Visionen i vækststrategien (planstrategi og vækstplan) for Aabenraa Kommune har fokus på sundhed og sund vækst, idet Aabenraa Kommune skal være,

- En attraktiv og sund kommune i bevægelse
- Et stærkt syddansk vækstcenter for sundheds- og velfærdsuddannelse.

Kommunens overordnede vision udmøntes gennem Sundhedspolitik og Sundhedsplan. Sundhedspolitikken er rammesættende for arbejdet og har bl.a. tre pejlemærker:

1. Vi vil have flere sunde borgere med godt helbred og høj livskvalitet
2. Aabenraa skal være kendt som kommunen, hvor der træffes sunde valg
3. Aabenraa skal evne at skabe sunde sammenhænge og effekt af sundhedsindsatsen.

Pejlemærkerne er i sundhedspolitikken udmøntet i fire temaer, som danner rammen for en lang række langsigtede mål, der fremgår af sundhedspolitikken. De fire temaer er,

1. Sund og aktiv hverdag
2. Udsatte og syge borgere
3. Nytænkning – nye opgaver og udfordringer
4. Sundhed på tværs.

Indsatsområder, resultatkrav og nye tiltag

Kommunens Sundhedsplan for 2015-2016 følger samme opbygning som sundhedspolitikken. Det betyder, at indsætserne på sundhedsområdet er grupperet under en række fokusområder under hvert af de fire temaer.

Fokusområderne er følgende,

Under temaet **sund og aktiv hverdag** arbejdes med følgende fokuspunkter,

- Forebyggelsespakkerne, herunder fokus på bevægelse, kost, overvægt og rygning samt rusmiddelområdet med fokus på alkohol og stoffer
- Breddeidræt med de syv delprojekter som er en del af breddeidrætsarbejdet
- Sundhedsindsatser i daginstitutioner og skoler
- Sunde rammer med fokus på hvordan der skabes lettilgængelige rammer.

Under temaet **udsatte og syge borgere** arbejdes med følgende fokuspunkter,

- Kronikerforløb, herunder opsporing af og tilbud til borgere med f.eks. cancer, type-2-diabetes, KOL og hjertekarsygdomme
- Hverdagsrehabilitering
- Indsats for dobbeltdiagnosticerede og psykisk syge borgere
- Tilbud til borgere på kanten af arbejdsmarkedet og på sygedagpenge i et tæt samarbejde mellem beskæftigelses- og sundhedsområdet.

Under temaet **nytænkning – nye opgaver og udfordringer** arbejdes med følgende fokuspunkter:

- Rehabiliterende indsats for borgere, der har oplevet funktionstab som f.eks. på kommunens Speciel- og Rehabiliteringscenter
- Udvikling af rammerne for det frivillige arbejde med udgangspunkt i kraftcentre Kirsebærhaven og Valdemarshus
- Udbygning af det nære sundhedsvæsen f.eks. gennem kommunale akutfunktioner og udbygning af sygeplejeklinikker
- Telemedicin som f.eks. i forhold til telesår og egen-monitorering for borgere med KOL.

Under temaet **sundhed på tværs** er der fokus på at binde sundhedsindsatserne sammen og understøtte arbejdet i kommunens forskellige forvaltninger. De indsatser, der hører under ovenstående fokusområder, er således spredt over kommunens politiske udvalg og administrative forvaltninger.

De aftalestyrede enheder und Sundhed og Forebyggelse løfter i varierende grad på ovenstående fokusområder. Enhederne er: Hjælpehuset, Special- og Rehabiliteringscentret, Sundhedscenteret, Sundhedsplejen, Tandplejen og Træning og Forebyggelse. Dertil kommer indsatserne i projektenheden Arbejde & Sundhed der gennem anvendelse af kommunale ressourcer tilbyder forskellige forløb til borgere, der får ydelser i Jobcentret.

I 2015 og 2016 vil der i Sundhed og Forebyggelse være særlig fokus på følgende indsatser,

- Implementering af Sundhedsplan 2015-2016
- Forankring og udvikling af kerneopgaven og den rehabiliterende tilgang, herunder udvikling af tværgående samarbejde samt implementering af retningsgivende dokumenter og bidrage til implementering af Ældre- og Handicappolitikken

- Implementering af ny Sundhedsaftale 2015-2018, herunder særligt den tværgående indsats rettet mod borgere på kanten af arbejdsmarkedet, tidlig opsporing og forebyggelse på kronikerområdet samt målrettet træning og rehabilitering
- Implementering af forpligtende mål i udvikling af det nære sundhedsvæsen
- Fortsat udvikling og implementering af mål og effektdokumentation.
- Videreudvikling af Special- og Rehabiliteringscentret, herunder integration med kronikerindsatsen, udvikling af den virtuelle platform og indsatser i borgerens eget hjem
- Afprøvning og implementering af telesundheds- og velfærdsteknologiske løsninger med fokus på borgerens mestringsevne og arbejdsvilje, som led i udvikling af sundheds og velfærdsklyngen og implementering af 22 kommuners strategi for velfærdsteknologi
- Sikring af lokaler til Træning og Forebyggelse og Hjælpemiddelhuset
- Bidrage til implementering af Ældre- og Handicappolitik med særligt fokus på at styrke sociale fællesskaber m.v. i fællesskab med frivillige.
- Implementering af ny klinikstruktur i Tandplejen.

Budgetforudsætninger

Aftalestyrede enheder i Sundhed og Forebyggelse

De aftalestyrede enheder omfatter områderne,

1. Træning og Forebyggelse
2. Tandplejen
3. Sundhedsplejen
4. Hjælpemiddelhuset
5. Sundhedscenter og Special- og Rehabiliteringscentret (SRC)

Træning og Forebyggelse

Samlet set har Træning og Forebyggelse et bruttobudget på 23,506 mio. kr. i 2016, hvoraf der sker en afregning af de 13,753 mio. kr. vedr. træning i forhold til Visitation og Rehabilitering. Nettobudgettet på 8,501 mio. kr. omfatter dels et budget på 5,168 mio. kr. (tabel 1) til ramme og driftsudgifter på træning og dels 3,333 mio. kr. (tabel 2) til forebyggelse jf. §79.

Træning

Området omfatter tilbud til alle aldersgrupper inden for ambulantly almen genoptræning efter sygehusindlæggelse (Sundhedslovens § 140) og vedligeholdende træning og genoptræning uden sygehusindlæggelse (servicelovens § 86).

Tabel 1 (Træning)

Træning Budget 2016 (i 1.000 kr.)	Aktivitet	Ramme	Drift		Samlet budget 2016
	Træning	Træning	Ledelse og adm.	Drift	
Genoptræning §140	7.910				7.910
Genoptræning §86.1	3.013				3.013
Vedl. Træning §86.2	2.830				2.830
Terapeuttimer, til fakuering	1.351				1.351
Børnetræning		851			851
Fælles			2.426	1.892	4.317
Bruttodriftsbudget	15.104	851	2.426	1.892	20.272
Afregning V&R	-13.753	-	-	-	-13.753
Terapeuttimer, salg *	-1.351	-	-	-	-1.351
Nettodriftsbudget	-	851	2.426	1.892	5.168

* Vedrører salg af terapeuttimer til Sundhedscenter, SRC, Arbejde & Sundhed samt UC-Syd

Der er iværksat en brugertidsanalyse på træningsområdet som forventes afsluttet ultimo 2015. Træningsområdets forventede aktivitetsniveau og forudsætninger for 2016-2019 er derfor alene baseret på aktivitetsniveauet for 2015, som er beskrevet under politikområdet Visitation og Rehabilitering, Træning. Ændringer til aktivitetsbudgettet forudsætter en politisk godkendelse.

Forebyggelse

Området omfatter tilskud til forebyggende og aktiverende tilbud efter Servicelovens § 79. Social- og Sundhedsudvalget yder tilskud til dette arbejde 1 gang årligt. Afsættet for tildelingen af tilskud er "Aabenraa Kommunes politik for støtte til forebyggende og aktiverende tilbud til ældre efter Servicelovens § 79". Træning og Forebyggelse samarbejder med de lokale pensionistforeninger m.m. om eventuel opstart af nye tiltag på tværs af foreninger i primært lokalområderne.

Tabel 2 (Forebyggelse)

Forebyggelse, § 79	1.000 kr. i 2016 priser					
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Lønninger, Kirsebærhaven og Valdemarshus	1.007	1.222	1.241	1.241	1.240	1.240
Driftsudgifter	963	939	927	927	926	926
§ 79 tilskudsramme	566	875				
- § 79 tilskud			739	738	738	738
- øvrige midler			426	426	426	426
I alt	2.536	3.035	3.333	3.332	3.330	3.330

Øvrige midler omfatter budget øremærket til implementering af ældrepolitikken og handicappolitikken.

Senest behandlet på SSU mødet 12. august 2015., Sag 14/31310.

I forbindelse med godkendelse af budget 2016-2019 blev der afsat yderligere 0,300 mio. kr. årligt i øget tilskud til § 79 midler.

Kommunal tandpleje

Tandplejens overordnede målsætning er, at befolkningen ved en god hjemmetandpleje og et sammenhængende tilbud om forebyggelse og behandling kan udvikle hensigtsmæssige tandplejevaner samt sunde tænder, mund og kæbe og bevare disse i funktionsdygtig stand gennem hele livet.

Aabenraa kommunale tandpleje bidrager hertil ved forebyggelse, undersøgelser og behandling (inklusive eventuel tandregulering), samt forebyggelse, undersøgelser og behandling af borgere der er visiteret til omsorgstandpleje.

Det bemærkes at den kommunale tandpleje i lighed med andre området indgår i den tekniske korrektion, som beregnes på baggrund af det aktuelle befolkningstal, dvs. at når antallet af 0-17 årige falder, vil tandplejens budget blive nedjusteret.

Befolkningsprognose maj 2015.	2015	2016	2017	2018	2019
Børnetandpleje					
Antal 0 - 15 år	10.737	10.542	10.316	10.181	9.998
Antal 16 - 17 år	1.660	1.623	1.629	1.570	1.544
I alt antal 0 - 17 år	12.397	12.165	11.945	11.751	11.542
Omsorgstandpleje					
Antal 65+ år	12.495	12.766	13.112	13.406	13.720

Som følge af implementeringen af en ny tandklinikstruktur fra efteråret 2015, har det ikke været muligt at udarbejde nye budgetforudsætninger på baggrund af realiseret aktivitet.

Tandplejens samlede økonomi for budgetperioden udgør alene basisbudget 2015 korrigeret for vedtaget besparelse som følge af ny klinikstruktur, øvrige politiske beslutninger samt p/l fremskrivning.

	1.000 kr. i 2016 priser					
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Kommunal tandpleje						
Løn & personale	13.925	12.443	11.913	11.840	11.710	11.623
Kommunal børnetandpleje	3.335	2.167	2.090	1.915	1.855	1.785
Tandklinikstruktur Tinglev	-	-	1.000	1.000	1.000	-
Private klinikker	1.078	1.854	850	800	750	700
Tandregulering	3.927	3.997	4.325	4.300	4.248	4.173
Specialtandpleje	1.326	1.289	1.290	1.290	1.290	1.290
Omsorgstandpleje	-92	54	54	54	54	54
I alt	23.498	21.803	21.522	21.199	20.907	19.625

Sundhedsplejen

Den Kommunale Sundhedsordning fokuserer på et sundhedsfremmende og forebyggende tilbud til alle familier med børn 0 – 18 år. Sundhedsplejen har fokus på hele familiens trivsel og livsstil. Målet er, at forældrene rustes til at styrke barnets sundhed, trivsel og udvikling i hele opvæksten. Sundhedsindsatsen i skolerne er med til at bevidstgøre børnene om eget ansvar for egen sundhed. Der rettes en særlig opmærksomhed på børn og familier med særlige behov.

Det bemærkes at den kommunale sundhedspleje i lighed med andre områder indgår i de tekniske korrektioner, som beregnes på baggrund af det aktuelle befolkningstal, dvs. at når antallet af 0-5 årige falder, vil sundhedsplejens budget blive nedreguleret.

Befolkningsprognose maj 2015.	2015	2016	2017	2018	2019
Antal 0 - 16 år	11.564	11.340	11.147	10.922	10.798
I alt antal 0 - 16 år	11.564	11.340	11.147	10.922	10.798

Sundhedsplejens samlede økonomi for budgetperioden.

	1.000 kr. i 2016 priser					
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Kommunal sundhedspleje						
Løn & personale	8.098	8.156	7.987	7.866	7.780	7.780
Drift	785	661	863	863	863	863
Interne projekter	-1	305	154	154	153	153
I alt	8.881	9.123	9.004	8.883	8.796	8.796

Årsagen til at budgettet i 2016-2019 falder, skyldes at antallet af 0 –5 årige falder og at der dermed foretages en teknisk korrektion.

Hjælpe-middelhuset

Hjælpe-middelhuset beskæftiger sig med vurdering, afprøvning og rådgivning af borgere, i forbindelse med behov for hjælpemidler. Området omfatter funktionsvurdering og afprøvning af daglige færdigheder i borgers hjem, råd og vejledning i forhold til at varetage og strukturere hverdagsopgaver og fastholde sundhedsfremmende aktiviteter i hverdagen.

Herudover også individuel afprøvning og tilpasning af hjælpemidler og rådgivning i forbindelse med boligindretning og køb af invalidebil. (Der henvises til de godkendte kvalitetsstandarder jf. oversigt under afsnittet Visitation og Rehabilitering).

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

Hjælpemiddelhuset Budget 2016 (i 1.000 kr.)	Aktivitet	Ramme	Ledelse og adm.		Samlet budget 2016
				Drift	
Hjælpemiddelhuset			858	2.012	2.870
Driftsledere/koordinatorer		760			760
Sundhedsfagl.personale	3.710	531		42	4.282
Lagerpersonale		1.455			1.455
Forebyg. Hjemmebesøg § 79 a		712			712
Indkøb af APV hjælpemidler		1.908			1.908
Indkøb af øvrige hjælpemidler		6.976			6.976
Bruttodriftsbudget	3.710	12.342	858	2.053	18.963
Afregning V&R	-3.710	-	-	-	-3.710
Nettodriftsbudget	-	12.342	858	2.053	15.253

Der er iværksat en tidsanalyse på indsatser som udføres af det sundhedsfaglige personale. Analysen forventes afsluttet ultimo 2015. Det forventede aktivitetsniveau for 2016-2019 er derfor alene baseret på aktivitetsniveauet for 2015, som er beskrevet under politikområdet Visitation og Rehabilitering, Hjælpemiddelhuset. Ændringer til aktivitetsbudgettet forudsætter en politisk godkendelse. Det bemærkes, at den samlede ramme hertil udgår 3,710 mio. kr. årligt, som vil blive afregnet med Visitation og Rehabilitering.

Sundhedscentret

Sundhedscentret driver svømmehal og varetager opgaver i forhold til de borgerrettede og patientrettede sundhedstilbud.

Sundhedscentret tilbyder en vifte af tilbud indenfor f.eks.:

- Patientrettet forebyggelse, der hovedsagelig omfatter patienter, med kroniske lidelser.
- Borgerrettet forebyggelse, der omfatter tilbud af forebyggende og almen sundhedsmæssig karakter.
- Svømmehal

Sundhedscentrets samlede økonomi for budgetperioden.

Sundhedscenter	1.000 kr. i 2016 priser					
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Løn & personale	6.473	3.322	5.406	5.401	5.395	5.395
Drift	2.126	2.792	2.064	2.064	2.064	2.064
Interne projekter	712	1.844	-	-	-	-
Øvrige projekter	-	-	1.502	1.500	1.497	1.497
Indtægter	-2.845	-1.161	-2.491	-2.491	-2.491	-2.491
I alt	6.465	6.797	6.481	6.473	6.465	6.465

Budgetposten "Øvrige projekter" omfatter budgetmidler finansieret af Sundhedsmidlerne og Lov og Cirkulæremidler, som er øremærket til kronikerforløb.

Special- og Rehabiliteringscentret (SRC)

Special- og Rehabiliteringscentret er en døgninstitution, hvor kommunens 24 midlertidige pladser er samlet. Det drejer sig om forskellige typer af aflastning samt døgnrehabilitering. SRC huser desuden sygeplejeklinik og den kommunale akutfunktion. SRC driver i samarbejde med akutfunktionen akutpladser.

Aflastningspladserne kan kategoriseres i 5 forskellige typer:

- Vurderingspladser
- Døgnrehabiliteringspladser
- Alvorligt syge og døende
- Afventer plejebolig
- Aflastning af pårørende

SRC Budget 2016 (i 1.000 kr.)	Ramme	Drift		Samlet budget 2016
	Pleje, Rehab m.m.	Ledelse og adm.	Drift	
SCR, pleje	8.150			8.150
SCR, ledelse og drift		1.341	1.587	2.928
SCR, rengøring og pedel	496		339	835
Bruttodriftsbudget	8.646	1.341	1.926	11.913

SRC's samlede økonomi for budgetperioden.

SRC	1.000 kr. i 2016 priser					
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Access	1.562	403	-	-	-	-
Plejepersonale	8.988	9.619	7.054	7.040	7.027	7.027
Drift	678	2.799	1.587	1.585	1.583	1.583
Ledelse og Adm.	1.283	-	1.341	1.340	1.338	1.338
Øvrig personale	866	-	834	833	833	833
Ekstern køb af ydelser (T&F)	-	-	1.098	1.098	1.098	1.098
I alt	13.376	12.821	11.913	11.896	11.879	11.879

Udviklingspulje

Det daværende Sundhedsudvalg besluttede den 5. august 2010 at etablere en udviklingspulje under politikområdet Sundhed og Forebyggelse.

Puljen er afsat centralt og skal anvendes indenfor institutionsområdet efter nærmere fastsatte kriterier og understøtte udvalgte tiltag m.v. i forhold til samme område.

Buffer- og udviklingspuljen administreres af afdelingschefen og udmøntes efter aftale med direktøren og institutionslederne. Uforbrugte puljemidler tilbageføres til institutionerne i forhold til institutionernes bidrag.

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

	1.000 kr. i 2016 priser		
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016- 2019
Udviklingspulje			
Udviklingspulje	866	991	991
I alt	866	991	991

Rusmiddelpolitik

Der afsat budget til implementering af Aabenraa Kommunens rusmiddelpolitik herunder lønudgifter til en tværfaglig rusmiddelkoordinator.

	1.000 kr. i 2016 priser		
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016- 2019
Administration			
Administration	260	0	516
I alt	260	0	516

IT-fagsystemer

Budgettet på dette område anvendes til at finansiere drifts udgifter til Social og Sundheds IT-fagsystemer herunder nye digitale løsninger i overensstemmelse med kommunens digitaliseringsstrategi.

	1.000 kr. i 2016 priser		
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016- 2019
IT-fagsystemer			
IT-fagsystemer	1.416	1.453	1.453
I alt	1.416	1.453	1.453

Sundhedsfremme

Budgettet anvendes til at udvikle og forebygge en række sundhedsaktiviteter og projekter godkendt af Social- og Sundhedsudvalget. Puljen har overførselsadgang.

	1.000 kr. i 2016 priser		
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016- 2019
Sundhedsfremme			
Sundhedsfremme, projekter	554	444	444
Bevægelsesprojekt	879	755	755
I alt	1.434	1.199	1.199

I 2016-2019 er der årligt afsat 1,2 mio. kr. Social- og Sundhedsudvalget foretager disponering af midlerne efter budgetvedtagelsen.

Sundhedsaftaler

Budgettet på dette område anvendes til at gennemføre de aktiviteter, der er aftalt i den lovpligtige sundhedsaftale med Region Syddanmark. Fra 1. januar 2015 er der indgået en ny sundhedsaftale, som løber til 2018. Den nye sundhedsaftale indeholder mange nye aktiviteter som Aabenraa Kommune skal gennemføre i aftaleperioden.

Budgettet anvendes fortrinsvis til ansættelse af normering/ressourcer til at forestå samarbejdet med region, kommuner og lægepraksis herunder ressourcer til fagkoordinator, forløbskoordination, kvalitetskonsulent og IT-medarbejder.

Sundhedsaftaler	1.000 kr. i 2016 priser					
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Kvalitetskonsulent m.v.	548	521	550	550	550	550
Fag og Forløbskoordination	957	982	1.000	1.000	1.000	1.000
Tværasektionel IT-strategi	456	468	450	450	450	450
Praksiskonsulent og medicinomr.	0	326	230	230	230	230
Samarbede praktiserende læger	119	92	65	65	65	65
Samarbejde med regionen	32	53	50	50	50	50
Det fælleskom. Sundhedssekr.	73	84	90	90	90	90
Møder	8	-5	50	50	50	50
Kompetenceudv. og kurser	289	21	54	50	47	47
Projekter Ledelse og Udvikling	5	111	0	0	0	0
Patientsikkerhed	0	0	110	110	110	110
I alt	2.487	2.653	2.649	2.645	2.642	2.642

Midler til sundhedsindsats jf. aftalen mellem Regeringen og KL

Midler jfr. Økonomaftalen	1.000 kr. i 2016 priser					
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Forebyg.borgere med sindslidelser	270	302	300	0	0	0
Forebyggelsespakker	971	705	705	0	0	0
Kronikerindsats			200	0	0	0
Fremrykket visitation Sønderborg	0	121	120	0	0	0
Fremskudt visitation/forløbskoordin.	447	252	250	0	0	0
KL-projekt	514	0	0	0	0	0
Next Step Citizen	52	0	0	0	0	0
Projekt TOF	138	252	250	0	0	0
Digital landevej			200	0	0	0
Praksisplan			215	0	0	0
LIVA				0	0	0
Implementeringsprojekter			800	0	0	0
Ressourceforløb	640	0	0	0	0	0
Kvalitets-og effektmåling	491	604	600	0	0	0
AKUT-funktion			3.347	0	0	0
Ikke disponeret, handlerum	0	2.469	100	7.087	7.087	7.087
Regeringsaftalen, medf. National Serv.plattform			-153			
Tværgående udvikling	4	0	0	0	0	0
I alt	3.527	4.705	6.934	7.087	7.087	7.087

Sundhedsmidlerne bruges til at finansiere udvikling af det nære sundhedsvæsen jf. kommunens sundhedsplan 2015-2016, implementering af den nye Sundhedsaftale samt øvrige forpligtende mål og projekter efter dialog i Region Syddanmark. Forpligtelser i forbindelse med den kommende økonomiaftale indarbejdes i forbindelse med budgetlægningen. Den årlige prioritering af midlerne foretages af Social- og Sundhedsudvalget.

Ændringer indarbejdet på politikområdet

Budget (1.000 kr.)	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Vedttaget budget 2015	80.011	79.528	79.116	79.116
Budgetændringer (1.000 kr.)	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Reduktioner:				
Teknisk korr. marts 2015	-23	-43	-68	-361
Bevillingskontrol 31.3.2015, Palliation til P&O	-102	-102	-102	-102
Udbud, alarmsys., måtteservice og toner m.m.	-18	-18	-18	-18
14 pladser SRC, beredsskab	-504	-504	-504	-504
Regeringsaftalen, medf. National Serv.plattform	-153	0	0	0
Reduktioner i alt	-800	-667	-692	-985
Udvidelser:				
P/L fremskrivning	616	611	607	607
Fordeling af 0,02% P/L på døgnområdet	16	16	16	16
Bevillingskontrol 30.9.2014, Husleje Bjerggade	163	163	163	163
Misbrugskoord.stilling til S&F	516	515	514	514
Udmøntning af demografi SSU 15.4.2015	630	630	630	630
Budgetudfordring APV-hjælpe midler	300	300	300	300
Bevillingskontrol 31.3.2015, APV fra H&P	51	51	51	51
Bevillingskontrol 31.3.2015, Nøglebokse	45	45	45	45
Bevillingskontrol 31.3.2015, Rampesys.bogligæendr.	100	100	100	100
Bevillingskontrol 31.3.2015, Virituel genoptræning	158	158	158	158
Udbud, handicapbiler, retur	28	28	28	28
Udbud, rengøring, retur	41	41	41	41
Drift, impl. BMT	73	73	73	73
Drift, impl. Rotoflex	25	25	25	25
Pulje til sundhedsområdet fra ØU	1.571	1.571	1.571	1.571
Budgetforlig, § 79 midler	300	300	300	300
Tandklinikstruktur, Tinglev	1.000	1.000	1.000	0
Udmøntning CHK, Hjælpe midler Huset	1.576	1.576	1.576	1.576
Udvidelser i alt	7.208	7.202	7.197	6.197
Ændringer i alt	6.407	6.535	6.505	5.212
Budget 2016	86.419	86.063	85.621	84.328

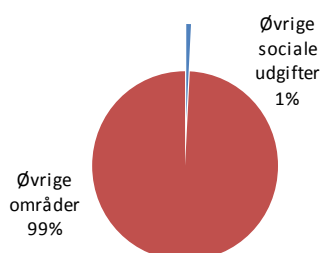
Øvrige sociale udgifter

Området omfatter

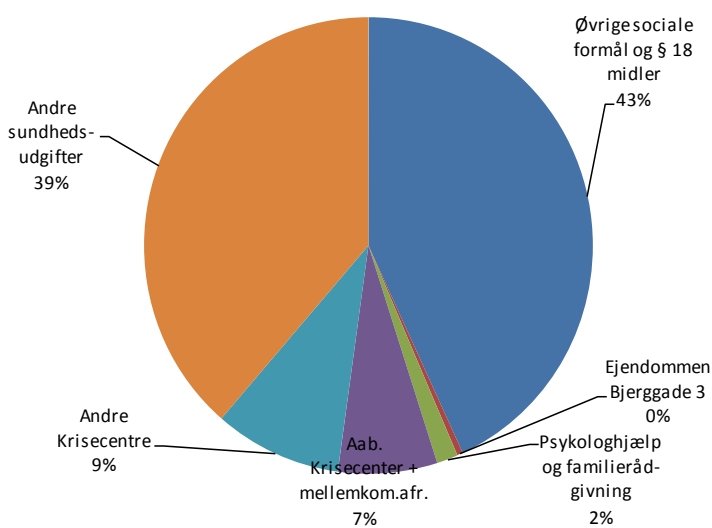
- 05.72.99 – Øvrige sociale formål og § 18 midler
- 00.25.13 – Ejendommen Bjerggade 3
- 05.38.42–Aabenraa Krisecenter + mellemkommunal afregning
- 05.38.42–Andre Krisecentre
- 05.38.42–Psykologhjælp og familierådgivning til personer med ophold på krisecentre
- 05.38.52 – Midlertidig botilbud
- 04.62.90 – Andre sundhedsudgifter
- 05.38.53 – Kontaktperson- og Ledsagerordninger (SKP)

Øvrige sociale udgifter	1.000 kr. i 2016-priser					
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Øvrige sociale formål og §18 midler	3.458	3.512	3.856	3.856	3.856	3.856
Ejendommen Bjerggade 3	-23	-37	-37	-37	-37	-37
Aab. Krisecenter + mellemkom.afr.	1.257	646	639	635	631	631
Andre Krisecentre	519	819	819	819	819	819
Psykologhjælp og familierådgivning	7	92	137	147	147	147
Midlertidig botilbud	0	1.001	0	0	0	0
Forsorgshjem	4.806	3.225	0	0	0	0
Andre sundhedsudgifter	3.287	3.458	3.458	3.458	3.458	3.458
Kontaktperson- og ledsagerordning	597	821				
I alt	13.908	13.538	8.872	8.878	8.875	8.875

Andel af udvalgets samlede udgifter

Fordeling af udgifterne på politikområdet

Overordnede målsætninger

Politikområdet omfatter hovedsageligt udgifter til støtte til frivilligt socialt arbejde, krisecentre, forsorgshjem og tilbud til voksne med særlige sociale problemer samt udgifter til SKP-ordning.

Indsatsområder, resultatkrav og nye tiltag

Tilskud til frivilligt socialt arbejde og §18 midler, gennem en styrket frivillig indsats overfor socialt vanskeligt stillede borgere skal deres trivsel forbedres. Det sker ved at skabe en frivillighedspolitik, der medvirker til at understøtte forebyggende og trivselsskabende aktiviteter for de socialt vanskeligt stillede borgere. Dette sker bl.a. ved:

- at medvirke til udvikling af og støtte netværksskabende aktiviteter som styrker borgernes ressourcer og muligheder for at leve et sundt, virksomt og meningsfyldt liv
- at skabe rammerne for et dynamisk og inspirerende miljø for frivilligt socialt arbejde
- at arbejde for at synliggøre værdien af det frivillige sociale arbejde

Aabenraa krisecenter, formålet er at støtte de kvinder, som kommer i krisecenteret, så vidt muligt at de vil kunne bringes ud af de voldsproblematikker, som har været årsag til henvendelsen.

Budgetforudsætninger

§18 midler - øvrige sociale formål

Aabenraa Kommune afsætter midler til netværksgrupper, foreninger og organisationer, som udfører frivilligt socialt arbejde iht. Servicelovens §18. Det er Social- og Sundhedsudvalget, som har kompetencen og der er budgetteret med følgende,

Øvrige sociale formål og § 18 midler	1.000 kr. i 2016 priser		
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016-2019
Gadespejlet	45	65	65
Ruden	195	218	218
Aabenraa Selvhjælp	304	313	313
Den Blå Oase	1.664	1.997	1.997
§ 18 midler, fordeles efter ansøgning	1.111	1.113	1.113
Sozialdienst Nordschleswig	102	105	105
Bjerggade 4 Q, det gl.kapel	37	44	44
I alt	3.458	3.856	3.856

I forbindelse med godkendelsen af budget 2016-2019 er der årligt afsat 0,350 mio. kr. til øget tilskud til Den Blå Oase til ansættelse af en medarbejder.

Ejendommen Bjerggade 3

Der er i 2016-2019 årligt afsat et rammebudget på -0,037 mio. kr. til bygningsudgifter samt lejeindtægter vedrørende ejendommen Bjerggade 3, som er udlejet til Aabenraa Krisecenter.

Aabenraa Krisecenter + mellemkommunal afregning

Der er afsat et rammebudget på netto 0,639 mio. kr. til drift af Aabenraa Krisecenter. Krisecenteret er organiseret som en selvejende forening, der tegnes af en bestyrelse, som har ansat en daglig leder. Aabenraa kommune har stillet sit økonomisystem til rådighed for en løbende bogføring og regnskabsafslutning.

Økonomiske midler, som Aabenraa Krisecenter får tildelt fra fonde, sponsorer, gaver og lignende er fuldt ud til krisecenterets egen disposition og indgår ikke i den beregnede driftsramme, jf. aftale mellem Aabenraa Krisecenter og Aabenraa Kommune.

Udgifter til ophold på institutionen afholdes af borgerens hjemkommune og der ydes 50% statsrefusion af udgifterne.

Tilbuddet kan rumme 5 helårspersoner med en dækningsgrad på 60%. Det er forudsat at 3 af pladserne benyttes af borgere fra andre kommuner.

Andre Krisecentre

I henhold til Servicelovens § 109 skal kommunalbestyrelsen tilbyde midlertidigt ophold på andre krisecentre. Der sker ikke visitering til krisecentre og det er lederen af stedet der træffer afgørelse om ophold. Kommunen har således ingen indflydelse på, hvorvidt der kan ske optagelse eller ej. Der er afsat et rammebudget på 1,638 mio. kr. til udgifter til andre krisecentre og der ydes 50% statsrefusion af udgifterne, således at nettobudgettet udgør 0,819 mio. kr. årligt.

Psykologhjælp og familierådgivning

Kommunalbestyrelsen skal tilbyde støtte og vejledning fra en familierådgiver til kvinder med børn i midlertidigt ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold og trusler. Ligeledes skal kommunalbestyrelsen tilbyde psykologbehandling til alle børn, som ledsager moderen under dennes midlertidige ophold jf. ovenstående. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Der er afsat et rammebudget på netto 0,137 mio. kr. til udgifter til psykologhjælp og familierådgivning og der ydes 50 % statsrefusion af udgifterne.

Andre sundhedsudgifter

Området omfatter begravelseshjælp, dødsboudlæg og befordringsgodtgørelse (udgifter til Flextrafik).

Udbetaling af begravelseshjælp er overgået til Udbetaling Danmark pr. 1. maj 2015.

1.000 kr. i 2016 priser	Antal Budget 2016	Antal Budget 2017	Antal Budget 2018	Antal Budget 2019	Takst	Budget 2016
004 Begravelseshjælp	567	569	569	569	2,903	1.645
004 Dødsboudlæg						57
005 Befordringsgodtgørelse (udgifter til Flextrafik)	7.024	7.048	7.048	7.048	0,250	1.756
I alt	7.591	7.617	7.617	7.617		3.458

Ændringer indarbejdet på politikområdet

Budget (1.000 kr.)	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Vedtaget budget 2015	10.160	10.155	10.149	10.149
Budgetændringer (1.000 kr.)	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Reduktioner:				
Energibesp. Foranstaltninger	-10	-10	-10	-10
BY 29.4.15 / Boligplaceringsmedarbejder	-225			
BY 29.4.15 / Lejetab, fra SUU til Arb.	-17	-242	-121	
Bevillingskontrol 31.3.15 /SKP (Støtte kontaktpersoner)	-820	-818	-817	-817
Beredskabskatalog, Midl. Botilbud	-1.005	-1.005	-1.005	-1.005
Reduktioner i alt	-2.076	-2.075	-1.952	-1.831
Udvidelser:				
P/L fremskrivning	147	147	147	147
Bevillingskontrol 31.3.15 /Midl. Boligpl.fygtninge	242	242	121	
Lov- og cirkulærepr. Lov 650, familierådgivning	45	55	55	55
Driftsudvidelser, Blå Oase	350	350	350	350
Teknisk korrektion, p/l	4	4	4	4
Udvidelser i alt	788	798	677	556
Ændringer i alt	-1.288	-1.277	-1.275	-1.275
Budget 2016	8.872	8.878	8.874	8.874

Social- og Sundhedsudvalgets budgetreguleringspulje

Området omfatter

- 05.32.32 – Socialudvalgets budgetreguleringspulje

	1.000 kr. i 2016 priser					
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Budgetreguleringspulje	-446	-499	7.823	7.843	7.863	7.863
I alt	-446	-499	7.823	7.843	7.863	7.863

Social- og Sundhedsudvalgets budgetreguleringspulje.

Ældrepuljen

Området omfatter midler fra ældrepuljen. I 2014 og 2015 er midlerne udmøntet gennem årlige ansøgningspuljer, mens de fra 2016 er bevilliget via Bloktilskuddet. I 2015 udgjorde midlerne fra ældrepuljen 11,916 mio. kr. For 2016 er puljen reduceret med 3,5 mio. kr. som følge af beredskabskataloget. Det betyder, at der i 2016 samlet er 8,350 mio. kr. til fordeling i budget 2016 til 2019.

Den 4. november 2015 vil Social og Sundhedsudvalget tage stilling til fordelingen af midlerne.

Ændringer indarbejdet på politikområdet

Budget (1.000 kr.)	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Vedttaget budget 2015	-350	-330	-311	-311
Budgetændringer (1.000 kr.)	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Reduktioner:				
Bevillingskontrol 30.3.2015, BI-andel	-174	-174	-174	-174
Reduktioner i alt	-174	-174	-174	-174
Udvidelser:				
P/L fremskrivning	-3	-3	-2	-2
Ældrepuljen	8.350	8.350	8.350	8.350
Udvidelser i alt	8.347	8.347	8.348	8.348
Ændringer i alt	8.173	8.173	8.174	8.174
Budget 2016	7.823	7.843	7.863	7.863

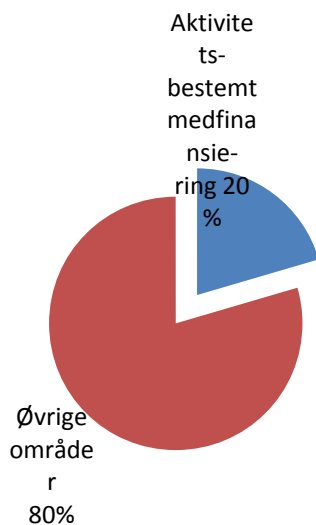
Aktivitetsbestemt medfinansiering

Området omfatter

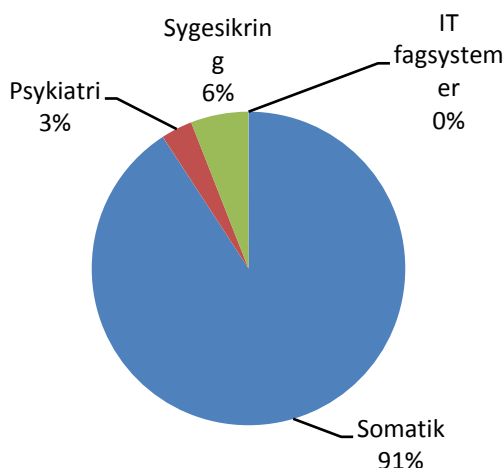
- 04.62.81 – Aktivitetsbestemt medfinansiering
- 04.62.81 – IT-driftsudgifter

	1.000 kr. i 2016 priser					
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Aktivitetsbestemt medfinansiering	227.714	221.939	218.647	218.648	218.882	218.882
Somatik	202.915	201.430	198.561	198.563	198.797	198.797
Psykatri	9.665	7.207	7.080	7.079	7.079	7.079
Sygesikring	15.134	13.302	13.006	13.006	13.006	13.006
IT fagsystemer	12	13	13	13	13	13
I alt	227.726	221.952	218.660	218.661	218.895	218.895

Andel af udvalgets samlede udgifter

Fordeling af udgifterne på politikområdet

Overordnede målsætninger (vision, mål)

Social- og Sundhedsudvalget har budgetansvaret for ovennævnte politikområde med et samlet nettodriftsbudget på 218,660 mio. kr. i 2016

Politikområdet "Aktivitetsbestemt medfinansiering" omfatter de forpligtigelser Aabenraa Kommune har i forhold til medfinansieringen af det danske sundhedsvæsen efter "Cirkulære om aktivitetsbestemt, kommunal medfinansiering på sundhedsområdet, samt "Lov om regionernes finansiering". Det er således lovbestemt at kommunerne medfinansierer udgifter til,

- Behandling på somatiske og psykiatriske sygehuse, herunder genoptræning under somatiske indlæggelser
- Ydelser under sygesikringen.

Der er i Bekendtgørelsen om opgørelse for øvre grænse for regionernes indtægter fra kommunal aktivitetsbestemt medfinansiering, af sundhedsvæsenet, for 2016 fastsat en øvre grænse for, hvad kommunernes skal medfinansiere på 19.632 mia. kr.

Formålet med den kommunale medfinansiering er at give den enkelte kommune tilskyndelse til, at yde en effektiv forebyggelses-, trænings- og plejeindsats.

Den kommunale medfinansiering skal sikre at,

- kommunerne har et økonomisk incitament til at yde en effektiv forebyggelses-, trænings- og plejeindsats.
- den enkelte kommune motiveres til at se nærmere på, hvad der er de største udfordringer på sundhedsområdet og i det lys vurdere etablering af sundhedstilbud, der dækker borgerens behov bedre og billigere end sygehusbehandling,
- kommunerne stiller spørgsmål omkring regionernes aktivitet og derved starter en debat om, hvordan der på nuværende tidspunkt og i fremtiden prioriteres i sundhedsvæsenet.

Indsatsområder, resultatkrav og nye tiltag

Budgettet for den aktivitetsbestemte medfinansiering er fastsat i overensstemmelse med KL's beregninger for Aabenraa Kommune.

Der foretages i forbindelse med de 2 årlige bevillingskontroller en vurdering, af det forventede regnskab.

Aabenraa Kommunes indsats for at nedbringe udgifter til Aktivitetsbestemt Medfinansiering er beskrevet under andre politikområder. Det er områder, som relaterer til de mål, der er opstillet i Sundhedspolitikken og meldt ud i den årlige regeringsaftale om kommunernes økonomi.

Der er indgået en ny Sundhedsaftale for 2015-2018. Sundhedsaftalen indeholder udviklingsområder, som indirekte har betydning for arbejdet med Aktivitetsbestemt Medfinansiering.

Der skal bl.a. udarbejdes en fælleskommunal model for en dataanalyse, der har til formål at forklare de forskelle, der er i forbrug af regionale sundhedsydelser mellem kommunerne. Analysen skal også levere en bedre metode til at analysere den samlede sundhedsaktivitet i kommunerne og skabe grundlaget for løbende ledelsesinformation om sundhedsaktiviteterne. Analysen skal understøtte en bedre budgetlægning og analyser af Aktivitetsbestemt Medfinansiering.

Yderligere har Aabenraa Kommune tilsluttet sig KKR i Syddanmarks fire overordnede politiske målsætninger for det nære sundhedsvæsen:

1. Kommunerne skal forebygge uhensigtsmæssige indlæggelse og genindlæggelser
2. Alle kommuner skal have tilbud af høj kvalitet til kronisk syge
3. Alle kommuner skal arbejde med rehabilitering
4. Alle kommuner skal arbejde med systematisk ledelsesinformation på sundhedsområdet.

Budgetforudsætninger

Regeringen indgik en aftale med regionerne den 20. august 2015, hvilket betyder at Aabenraa Kommune i 2016 har 218,660 mio. kr. årligt.

Den øvre grænse for regionernes indtægter fra kommunal aktivitetsbestemt medfinansiering jf. §14 stk. 2 i lov om regionernes finansiering er for året 2016 opgjort på grundlag af aktiviteten i 2014, som er indberettet til Sundhedsstyrelsens Landspatientsregister.

1.000 kr. i 2016-priser	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016
Stationær somatik	98.298	157.047	153.213
Ambulant somatik	99.630	41.467	42.074
Stationær psykiatri	2.821	3.121	3.121
Ambulant psykiatri	6.844	4.086	4.086
Almen praktiserende læge	4.478	4.081	4.081
Speciallæge	8.587	7.223	7.223
Kiropraktor	115	99	99
Fysioterapi	427	322	258
Fodterapeuter	106	23	23
Psykologhjælp	196	96	96
Tandlæge	1.224	1.458	1.458
Genoptræning under indlæggelse	4.987	2.916	2.916
IT-fagsystemer	12	13	13
I alt aktivitetsbestemt medfinansiering	227.726	221.952	218.660

Udgifter til somatik

- Stationær behandling, der betales 34% af DRG-takst, dog maks 14.621 kr. pr. indlæggelse
- Ambulant behandling, der betales 34% af DAGS-takst, dog maks 1.442 kr. pr. besøg
- I forbindelse med genoptræning under indlæggelse betales 70% af genoptræningssatsen.

Udgifter til psykiatri

- Stationær behandling, der betales 60% af sengedagstakst, dog maks 8.458 kr. pr. indlæggelse
- Ambulant behandling, der betales 30% af besøgstakst

Udgifter til sygesikring m.v.

- Alment praktiserende læge, der betales 10% af udgifterne for bruttohonorar på grundydelse og socialmedicinske ydelser.
- Speciallæge, ørelæge, øjenlæge, der betales 34% af sygesikringstaksten, dog maks. 1.442 kr. pr. ydelse.
- Desuden betales der 10% af ydelsestaksten til kiropraktik, fysioterapi, fodterapeuter, psykologhjælp og tandlæge.

Ændringer indarbejdet på politikområdet

Budget (1.000 kr.)	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Vedttaget budget 2015	218.247	218.277	218.276	218.276
Budgetændringer (1.000 kr.)	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Reduktioner:				
Aftaleniveau - Regeringsaftalen	-12.649	-12.678	-12.678	-12.678
Reduktioner i alt	-12.649	-12.678	-12.678	-12.678
Udvidelser:				
P/L fremskrivning	4.312	4.312	4.547	4.547
Regeringsaftale med Regionerne	8.750	8.750	8.750	8.750
Udvidelser i alt	13.062	13.062	13.297	13.297
Ændringer i alt	413	384	619	619
Budget 2016	218.660	218.661	218.895	218.895

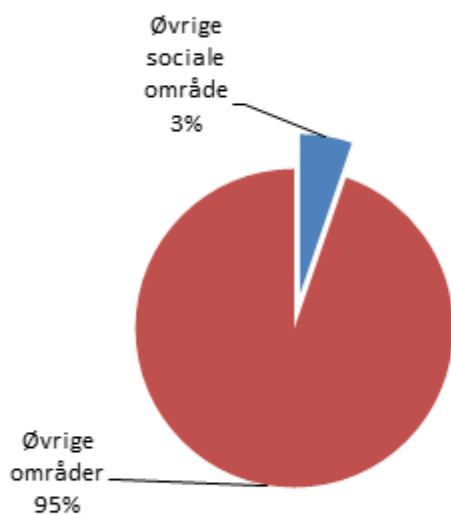
Øvrige sociale udgifter - overførsler

Området omfatter

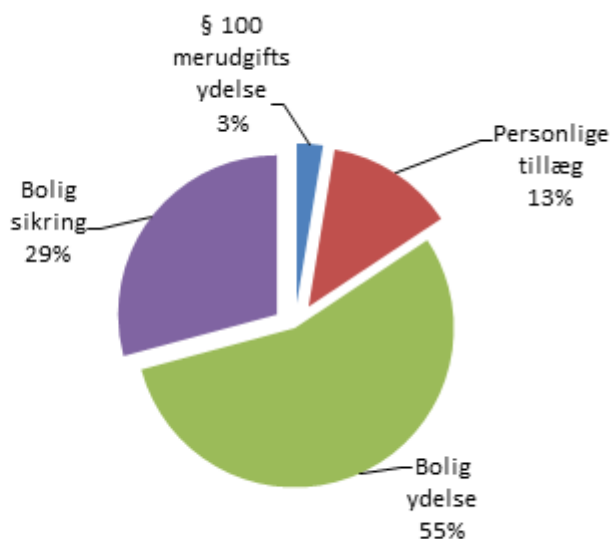
- 05.72.10 – Merudgifter for voksne med nedsat funktionsevne
- 05.48.67 – Personlige tillæg
- 05.57.76 – Boligyldelse til pensionister
- 05.57.77 – Boligsikring

	1.000 kr. i 2016 priser					
	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
§100 merudgiftsydelse	1.502	1.026	1.506	1.423	1.014	1.423
Personlig tillæg m.v.	7.506	7.470	7.391	7.391	7.391	7.391
Boligyldelse	26.672	27.683	26.682	26.393	26.210	25.865
Boligsikring	20.193	20.699	23.366	23.604	24.360	25.601
I alt	55.873	56.878	58.944	58.812	58.975	60.280

Andel af udvalgets samlede udgifter

Fordeling af udgifterne på politikområdet

Overordnede målsætninger (vision, mål)

Ingen bemærkninger

Indsatsområder, resultatkrav og nye tiltag

Ingen bemærkninger

Budgetforudsætninger

Merudgifter for voksne med nedsat funktionsevne §100

Kommunalbestyrelsen skal yde dækning af nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse til personer mellem det fyldte 18. år og folkepensionsalderen med varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. §1a i lov om social pension. Det er en betingelse, at merudgiften er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og ikke kan dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser i denne.

De forventede budgetforudsætninger er vist i tabellen.

§ 100	2016-priser		
	Antal årligt Budget 2016	Gns. Pris Budget 2016	(1.000 kr.) Budget 2016
Merudgifter for voksne med nedsat funktionsniveau	187	8.051	1.506
I alt	187	8.051	1.506

Det forventes at der i 2016 er 187 borgere under §100 til en gennemsnitlig udgift på 8.051 kr.

Personlige tillæg mv.

Personligt tillæg kan efter en konkret og individuel vurdering udbetales til pensionister, hvis økonomiske forhold er særligt vanskelige.

Helbredstillæg ydes til medicin og visse udgifter til briller, tandlæge, kiropraktor, fysioterapi, psykolog og fodbehandling.

Helbredstillæg kan ydes til pensionistens egenbetaling til behandlinger, hvor der ydes tilskud efter lov om offentlig sygesikring. Tillægget beregnes i forhold til pensionistens tillægsprocent dog max. 85%. Udvidet helbredstillæg kan ydes til udgifter så som fodpleje, briller og protese. Udbetaling af varmetillæg er overgået til Udbetaling Danmark pr. 1. marts 2013.

1.000 kr. i 2016 priser	Budget 2016	Stats refusion	Netto udgift
001 Briller, personlig tillæg	2	-1	1
002 Medicin, personlig tillæg	3	-2	2
003 Tandlægebehandling, personlig tillæg	11	-6	6
004 Fysioterapi, fodterapi, kiropraktor og psykologbehandling, personlig tillæg	1	-1	1
005 Suppl. til pensionister med nedsat pension (brøkpension), personlig tillæg	310	-155	155
006 Andre personlige tillæg	240	-120	120
007 Briller, helbredstillæg	560	-280	280

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

008 Medicin, helbredstillæg	4.707	-2.354	2.354
009 Tandlægebehandling, helbredstillæg	1.281	-641	641
010 Tandprotese, helbredstillæg	1.652	-826	826
011 Fysioterapi, kiropraktor og psykologbehandling, helbredstillæg	558	-279	279
012 Fodbehandling, helbredstillæg	1.300	-650	650
013 Varmetillæg med 25 pct. kommunal medfinansiering	1.825	-	1.825
014 Høreapparater, helbredstillæg	507	-254	254
I alt	12.957	-5.566	7.391

Boligyldelse til pensionister (kommunal medfinansiering)

Boligyldelse er tilskud og lån til husleje, hvor mindst et af husstandsmedlemmerne er tilkendt pension.

Udbetaling af boligyldelse er overgået til Udbetaling Danmark pr. 1. marts 2013.

1.000 kr. i 2016 priser	Antal Budget 2016	Antal Budget 2017	Antal Budget 2018	Antal Budget 2019	Takst	Budget 2016
001 Tilskud til lejere	2.597	2.585	2.585	2.565	7,739	20.101
002 Lån til lejere af en og tofamiliehuse	3	3	3	3	6,216	21
003 Tilskud og lån til andelshavere m.fl.	128	120	114	108	4,247	545
005 Tilskud til lejebetaling i ældreboliger	495	480	465	450	10,586	5.239
091 Efterreguleringer						30
000 Mellekommunale betalinger						746
I alt	3.224	3.188	3.167	3.126		26.682

Boligsikring (kommunal medfinansiering)

Boligsikring er tilskud til husleje, hvor ingen af husstandsmedlemmerne er tilkendt pension.

Endvidere udbetales der boligsikring til førtidspensionister (tilkendt efter 1.1.2003).

Udbetaling af boligsikring er overgået til Udbetaling Danmark pr. 1. marts 2013.

1.000 kr. i 2016 priser	Antal Budget 2016	Antal Budget 2017	Antal Budget 2018	Antal Budget 2019	Takst	Budget 2016
005 Boligsikring som tilskud	471	506	542	578	9,394	4.420
006 Almindelig boligsikring	2.218	2.207	2.256	2.362	8,518	18.896
010 Boligsikring efter særligt behov uden refusion	2	2	2	2	26,113	50
I alt	2.691	2.715	2.800	2.942		23.366

Ændringer indarbejdet på politikområdet

Budget (1.000 kr.)	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Vedtaget budget 2015	55.958	56.020	56.239	56.239
Budgetændringer (1.000 kr.)	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Reduktioner:				
Lov og cirkulæreprogram 2016-2019	-40	-40	-40	-40
Lov og cirkulæreprogram, lov nr. 542	-85	-85	-85	-85
Reduktioner i alt	-125	-125	-125	-125
Udvidelser:				
P/L fremskrivning	778	782	376	785
Ændringer i forhold til budgetramme	1.833	2.135	2.186	3.381
Lov og cirkulæreprogram 2016-2019	0	0	299	0
§100 merudgifter voksne	500	0	0	0
Udvidelser i alt	3.111	2.917	2.861	4.166
Ændringer i alt	2.986	2.792	2.736	4.041
Budget 2016	58.944	58.812	58.975	60.280

Oversigt over samlede ændringer på udvalgsområdet

	1.000 kr.			
	2016	2017	2018	2019
Opr. Budgetoverslagsår	1.061.168	1.061.144	1.072.699	1.072.699
Heraf serviceramme	786.963	786.848	798.184	798.184
Heraf overførselsindkomster	55.958	56.020	56.239	56.239
Heraf medfinansiering	218.247	218.276	218.276	218.276
1. Pris- og lønfremskrivning	12.512	12.518	12.630	12.609
Heraf vedr. serviceramme	7.421	7.423	7.532	7.511
PL marts 2015	8.419	8.430	8.563	8.563
Ændring P/L juli 2015	-1.318	-1.327	-1.351	-1.372
Andel af P/L pulje vedr. døgnområder	1	1	1	1
Andel af P/L pulje vedr. døgnområder	236	236	236	236
Andel af P/L pulje vedr. døgnområder	83	83	83	83
Heraf vedr. overførselsindkomster	778	782	785	785
PL marts 2015	1.001	1.003	1.007	1.007
Ændring P/L juli 2015	-223	-221	-222	-222
Heraf vedr. medfinansiering	4.313	4.313	4.313	4.313
PL marts 2015	4.313	4.313	4.313	4.313
2. Byrådsbeslutninger	361	61	903	1.745
Heraf vedr. serviceramme	361	61	903	1.745
Koord. boligplaceringsmedarb. (til ØU)	-225	0	0	0
Lejetab (til arb.udv.)	-17	-242	-121	0
Lejetab (til arb.udv.)	-1.442	-1.442	-721	0
Pulje sundhedsområdet fra ØU	1.571	1.571	1.571	1.571
Mindreindt. ældreboliger Callesensgade	174	174	174	174
Overførsel mindreforbrug fra 2015	300	0	0	0
3. Tekniske korrektioner	268	753	532	10.268
Heraf vedr. serviceramme	268	753	532	10.268
Tandplejen	9	9	9	-273
Sundhedsplejen	-16	-16	-16	-10
Ældreområdet	800	643	390	8.741
CHK	1	1	1	1
CHK	1	1	1	1
CHK	-57	-57	-57	-57
Sosu-kantinen	6	6	6	6
Regl. Tandplejen	-20	-42	-45	-45
Regl. Sundhedsplejen	4	6	-16	-34
Regl. Ældreområdet	-460	202	259	1.938

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

4. Omlaceringer m/udvalg	72	72	72	72
Heraf vedr. serviceramme	72	72	72	72
Kompensation fratr. tj.mand	53	53	53	53
Kompensation fratr. tj.mand	40	40	40	40
Besp. Ifm. udbud/kaffe, brandslukn	-21	-21	-21	-21
5. Budgetudfordringer / ønsker	15.475	15.400	15.400	15.400
Heraf vedr. serviceramme	14.975	15.400	15.400	15.400
Nytilgang Handicap og Psykiatri	10.973	10.973	10.973	10.973
Ompl. til overf.området	-500	0	0	0
Ønske, Den blå Oase	350	350	350	350
Ønske, Fuldræfferen	277	277	277	277
Ønske, § 79 midler	300	300	300	300
Ønske, hjertestartere til plejehjem	75	0	0	0
Ønske, voksenhandicapområdet	3.500	3.500	3.500	3.500
Heraf vedr. overførselsindkomster	500	0	0	0
§ 100 merudgifter, voksne	500	0	0	0
6. Reduktioner	-5.526	-5.726	-5.726	-5.726
Heraf vedr. serviceramme	-5.526	-5.726	-5.726	-5.726
Handicap & psyk. - redukt. udepakker	-1.000	-1.200	-1.200	-1.200
Forsorgshjem	-2.021	-2.021	-2.021	-2.021
Omlægn. soc.psyk. væresteder	-500	-500	-500	-500
Budgettilpasn. misbrugsområdet	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Midlertidige botilbud	-1.005	-1.005	-1.005	-1.005
7. Regeringsaftale, herunder L&C	-2.046	-1.618	-1.447	-142
Heraf vedr. serviceramme	60	215	211	211
Regeringsaftale, fælles medicinkort	-153	0	0	0
Regeringsaftale, sygebesøg, samtaleterapi	111	111	111	111
Lov 1524, rehabiliteringsforløb/hj.hjælp	-112	-112	-112	-112
Lov 649, stofmisbrugere	127	127	127	127
Lov 650, krisecenter	45	55	55	55
Lov 1536, stofmisbrugsbehandling	60	60	60	60
Lov 542, kroniker tilskud	-85	-85	-85	-85
Lov 179, Alkoholbehandling	67	59	55	55
Heraf vedr. overførselsindkomster	1.793	2.095	2.036	3.341
Budgetgaranti boligstøtte	-873	-575	-1.261	-1.513
Budgetgaranti boligstøtte	2.706	2.710	3.447	4.894
Lov 920, ændr. Regl. indkomstoverførsler	0	0	93	0
Lov 920, ændr. Regl. indkomstoverførsler	0	0	21	0
Lov 1522, gensidig forsørgerpligt	-40	-40	-40	-40
Lov 285, førtidspensionsreform	0	0	-403	0
Lov 285, førtidspensionsreform	0	0	185	0
Lov 1380, førtids- og fleksjobreform	0	0	-6	0

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

Heraf medfinansiering	-3.899	-3.928	-3.694	-3.694
Regeringsaftale	-12.649	-12.678	-12.678	-12.678
Screening for tyk/endetarmskræft	0	0	234	234
Aftale region	8.750	8.750	8.750	8.750
8. Ændringsforslag	9.278	9.278	9.278	8.278
Heraf vedr. serviceramme	9.363	9.363	9.363	8.363
Ældrepuljen fra ØU	8.350	8.350	8.350	8.350
Lov 542 flyttet overførselsområde	85	85	85	85
Fuldtræfferen fra AU	274	274	274	274
Visitation flyttet til ØU	-350	-350	-350	-350
PL vedr. botilbud	4	4	4	4
Tandklinikstruktur fra anlæg	1.000	1.000	1.000	0
Heraf vedr. overførselsindkomster	-85	-85	-85	-85
Lov 542 flyttet fra serviceområde	-85	-85	-85	-85
Bevillingskontroller	-574	-572	-691	-812
Heraf vedr. serviceramme	-574	-572	-691	-812
Tandplejen, husleje Bjerggade	41	41	41	41
Sundhedspl., husleje Bjerggade	121	121	121	121
Udbud alarmsystemer	-23	-23	-23	-23
Rest demografi (til ØU)	-428	-428	-428	-428
Ejd. Gl. Søndergade 20 (til ØU)	-170	-170	-170	-170
Kørsel	647	647	647	647
Besp. udbud gas, tavler, toner, måtteserv.	-92	-92	-92	-92
Besp. udbud handicapbiler	-216	-216	-216	-216
Besp. udbud rengøring retur	41	41	41	41
Andel af BI udgifter fra ØU til SUU	-174	-174	-174	-174
Hjerneskadekoord.funktion fra Arb.	259	259	259	259
SKP (støtte kontaktpersoner) fra Arb.	-822	-820	-818	-818
Midlertidig placering flygtninge	242	242	121	0
Ændringer i alt	29.820	30.166	30.951	41.692
Godkendt budget i alt	1.090.988	1.091.311	1.103.649	1.114.390

Specifikationer økonomi

Politikområde	Profitcenter	Beskrivelse	Budget 2016	Budget-overslag 2017	Budget-overslag 2018	Budget-overslag 2019
Serviceområde						
Pleje og Omsorg						
053230 - Ældreboliger						
	5421100002	Kirketoften 40-58	-333	-333	-333	-333
	5421100003	Kirketoften 60-98	-663	-663	-664	-664
	5421100004	Nygade 46	-244	-244	-244	-244
	5421100005	Møllemærsk	-1.984	-1.984	-1.985	-1.985
	5421100006	Grønnegården	-2.930	-2.931	-2.933	-2.933
	5421100008	Ældrebolig Aabo	-544	-545	-545	-545
	5421100011	Æld.Grønnevej 1.et.	-792	-792	-792	-792
	5421100013	Æld.Kobberm.,Kollund	-2.033	-2.034	-2.035	-2.035
	5421100014	Ældrebol. Rønshave	-1.262	-1.262	-1.263	-1.263
	5421100017	Ældrebol.Enggården	-1.314	-1.315	-1.315	-1.315
	5421100018	Ældrebol. Lundtoft	-2.244	-2.245	-2.246	-2.246
	5421100019	Kirketoften 10-38	-185	-185	-186	-186
	5421100020	Stubbæk Bygade 1	-252	-252	-252	-252
	053230 - Ældreboliger i alt		-14.780	-14.786	-14.793	-14.793
053232 - Pleje og omsorg mv. af ældre						
	4420000001	Løn/adm Led og U (5)	1.174	1.171	1.169	1.169
	4427000000	Velfærdsteknologi	2.650	2	2	2
	5211100001	Adm.pers. kt.5-øvr	3.192	3.187	3.182	3.182
	5211100002	Adm.pers.kt.5-led/ad	-17	-17	-17	-17
	5212000000	Soc.og Sundhedsudd.	14.311	14.283	14.254	14.254
	5311100000	Hjemmehj, Led/adm-øvr	3.268	3.268	3.267	3.267
	5311100001	Hjemmehjælp,Ledelse	3.420	3.408	3.396	3.397
	5311100005	Hjemmehjælp, Drift	6.176	6.176	6.176	6.176
	5311100030	Sygepleje-Demens No	898	898	898	898
	5311100035	Sygepleje-Demens SY	898	898	898	898
	5311100050	Hjemmehj,Forflyt No	599	599	599	599
	5311100055	Hjemmehj,Forflyt Sy	599	599	599	599
	5311110000	Sygepleje Uglekær	879	896	913	913
	5321100000	Hjemmehj, Led/adm-øvr	3.108	3.107	3.106	3.106
	5321110000	Sygepleje Bov	879	833	786	786
	5331110000	Sygepleje Tinglev	0	-22	-44	-44
	5341110000	Sygepleje Bjerggade	0	-20	-40	-40

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

5350110000	Sygepleje-led/adm	2.189	2.185	2.180	2.180
5350110005	Sygepleje, Drift	2.066	2.066	2.066	2.066
5350110010	Sygepleje, Tv.funkt.	103	103	103	103
5421100099	Fl.formål,ældrebolig	-552	-552	-552	-552
5431120000	Rise Parken-pleje	1.794	1.773	1.757	1.757
5431120001	Rise Parken - drift	1.933	1.933	1.933	1.933
5431120010	Rise Parken-Spec.enh	3.949	3.953	3.952	3.952
5431130000	Kirketoften - pleje	712	712	711	711
5431130001	Kirketoften - drift	458	458	458	458
5431140000	Grønnegården - pleje	1.178	1.177	1.175	1.175
5431140001	Grønnegården - drift	880	880	880	880
5431170000	Birkelund - pleje	1.286	1.282	1.279	1.279
5431170001	Birkelund - drift	1.156	1.156	1.156	1.156
5431180000	Rønshave - pleje	1.239	1.237	1.235	1.235
5431180001	Rønshave - drift	1.208	1.208	1.208	1.208
5431190000	Enggården - pleje	-2.765	-2.762	-2.759	-2.759
5431190001	Enggården - øvr	2.761	2.758	2.755	2.755
5431190002	Enggården -køk	4	4	4	4
5431210000	Grønningen - pleje	890	889	888	888
5431210001	Grønningen - drift	771	771	771	771
5431230000	Bovrup Plejec.-pleje	926	924	923	923
5431230001	Bovrup Plejec.-drift	596	596	596	596
5431260000	Pl.c.Lergården-pleje	1.614	1.601	1.589	1.589
5431260005	Pl.cent. Lergård-dr.	1.394	1.394	1.394	1.394
5431600000	Plejhj.fl.-led/adm	6.023	6.017	6.011	6.011
5431600005	Plej.fælles-øvr	8.234	8.237	8.239	8.239
5431600010	Plej.fl, tv.funkt.	476	402	403	403
5513000000	Adm og ledelse-led/a	10.626	10.584	10.542	10.542
5513000002	Adm og ledelse-øvr	-15	-15	-15	-15
5513100010	Birkelund Modtagekøk	-80	-80	-80	-80
5513100015	Rønshave Modtagekøk	-41	-41	-41	-41
5513210010	Bovrup Modtagekøk	-141	-141	-141	-141
5513220005	Grønnegård Modtagekøk	-30	-30	-30	-30
5513220010	Kirketoft Modtagekøk	-10	-10	-10	-10
5513220015	Lergården Modtagekøk	-29	-29	-29	-29
5513220025	Lundsberg Produktio	-583	-583	-583	-583
5513220030	Møllemærsk Modtagekøk	-405	-405	-405	-405
5513400005	Rise Modtagekøkken	-27	-27	-27	-27
5513400015	Rødekro Modtagekøkke	-89	-89	-89	-89
5513500000	Madservice	-4.379	-4.378	-4.376	-4.376
053232 - Pleje og omsorg mv. af ældre		87.353	84.422	84.216	84.216

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

053852 - Botilbud til midlertidigt ophold					
5641000015	Bof. Engbo	-350	-350	-350	-350
053852 - Botilbud til midlertidigt ophold		-350	-350	-350	-350
Pleje og omsorg i alt		72.223	69.285	69.072	69.072
Handicap og psykiatri					
032217 - Specialpædagogisk bistand til					
4418000000	Driftsudg.(CHK Råd.	136	136	136	136
5646000005	Tale-Høre-Syn	3.931	3.931	3.931	3.931
032217 - Specialpædagogisk bistand til		4.067	4.067	4.067	4.067
053230 - Ældreboliger					
5631000175	Æld.bol. Rhedersborg	-542	-542	-542	-542
5641000050	Ældreboliger Tinglev	-587	-587	-587	-587
053230 - Ældreboliger i alt		-1.129	-1.129	-1.129	-1.129
053233 - Forebyggende indsats for æld					
5611000005	H & P Admin(kt5)-øvr	208	207	207	207
5621400000	Ik.udmønt.udfordri.	-305	-810	-810	-810
5630100000	Reg.puljeaft.st.enh.	1.311	1.309	1.308	1.308
5631000000	Skovbo 52-øvr	1.334	1.338	1.343	1.343
5631000001	Skovbo 54	59	59	59	59
5631000002	Skovbo 56	33	33	33	33
5631000003	Skovbo 58	33	33	33	33
5631000004	Skovbo 54-58	5.355	5.355	5.355	5.355
5631000005	Rhedersborg	4.638	4.638	4.638	4.638
5631000006	Rhedersborg BO 1	3	3	3	3
5631000007	Rhedersborg BO 2	2	2	2	2
5631000008	Rhedersborg BO 3	3	3	3	3
5631000009	Rhedersborg BO 4	2	2	2	2
5631000012	Skovbo 52-led/adm	1.680	1.677	1.674	1.674
5631000014	Skovbo TAP	2.168	2.164	2.160	2.160
5631000015	Fristedet	-1.058	-1.055	-1.053	-1.053
5631000017	Rhedersborg TAP	927	925	924	924
5631000018	Fristedet og Søværge	364	363	362	362
5631000020	Akutpulje m/mere	-1	-1	-1	-1
5631000090	Projekt-Skovbo	1.339	1.339	1.339	1.339
5631800000	Søværget	872	872	872	872
5631900000	Funkevej 9 C og E	2.556	2.556	2.556	2.556
5641000005	Sønderskoven,TAP	3.315	3.311	3.307	3.307
5641000006	Løn Sønderskoven	2.057	2.057	2.057	2.057
5641000007	Sønderskoven Vest	2.502	2.502	2.502	2.502

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

	5641000020	Bost.Villa Catharina	199	199	199	199
	5641000030	Hjernecenter Syd-fl.	416	416	415	415
	5641000031	Hjernec.Syd-led/adm	1.307	1.304	1.301	1.301
	5641000040	Løn Neurof.Team 1	534	534	534	534
	5641600000	Bot. Klipleve-led/adm	381	380	380	380
	5641600001	Botilbud Klipl - TAP	457	456	455	455
	5641600005	Bot. Klipleve-øvr	4.908	4.892	4.876	4.876
	5651000005	Bost. Engparken	278	278	278	278
	5651000010	Bost.Jernbanegade	408	408	408	408
	5651000013	Bost. i Tingleve TAP	475	475	474	474
	5651000015	Bost/værest. Engvej	744	744	744	744
	5651000021	Bost.i Rødekro TAP	560	560	559	559
	5651000024	Bosteder i Aab. TAP	536	535	534	534
	5651000025	Bostedet Reberbanen	329	329	329	329
	5651000030	Bost.Rugkobbøl	261	261	261	261
	5651000035	Bos. Frueløkke	196	196	196	196
	5651000040	Bost.Günderoth	775	775	775	775
	5651000048	Bos. Møllem.-øvr	3.074	3.074	3.074	3.074
	5651000063	Persillegade 1-5	-159	-159	-159	-159
	5651000090	Bo & Akt.led/ad	2.336	2.335	2.333	2.333
	5661000000	Centerl.kt.-led/adm	1.694	1.393	1.392	1.392
	5661000001	Bjerggade 4 F-G	-3.858	-3.851	-3.844	-3.844
	5661000114	Pæd.vejledn. TAP	938	936	935	935
	5661000120	Boenhed Stubbæk TAP	548	546	545	545
	5661000130	Pædvejlstøt	786	786	786	786
	5661000140	Boenheden Stubbæk	415	415	415	415
	053233 - Forebyggende indsats for æld		47.935	47.100	47.070	47.070
	053235 - Hjælpe midler, forbrugsgoder,					
	5646000005	Tale-Høre-Syn	1.495	1.495	1.495	1.495
	053235 - Hjælpe midler, forbrugsgoder,		1.495	1.495	1.495	1.495
	053844 Alkoholbehandling					
	4417000001	Løn Rusmiddelcenter	3.673	3.662	3.651	3.651
	4417000100	Drift-Rusmiddelcente	1.162	1.162	1.162	1.162
	4417100000	Alkoholbehandling	1.291	1.291	1.291	1.291
	053844 Alkoholbehandling i alt		6.127	6.116	6.104	6.104
	053845 Behandling af stofmisbruger					
	4417200000	Stofmisbrugsbeh.	2.023	2.015	2.011	2.011
	4417400000	Halfway House	659	658	657	657
	4417500005	Løn Kriminalforsorg	-2	-2	-2	-2
	4417600000	Dagbehandling	1.008	1.007	1.005	1.005
	053845 Behandling af stofmisbruger i a		3.688	3.677	3.671	3.671

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

053850 - Botilbud til længerevarende o							
	5661000001	Bjerggade 4 F-G	8.032	8.025	8.018	8.018	
	5661000100	Løn Bj 4 F-G-led/adm	275	275	274	274	
	5661000101	Bjerggade 4F-G - TAP	770	769	767	767	
053850 - Botilbud til længerevarende o			9.077	9.068	9.059	9.059	
053852 - Botilbud til midlertidigt ophold							
	5628000000	Udv.lingsmidl.0,5%	441	441	441	441	
	5661000018	Værest.Aab./SKP fl.	-3	-3	-3	-3	
053852 - Botilbud til midlertidigt ophold			438	438	438	438	
053858 - Beskyttet beskyttelse							
	5621300000	MK Arbejdspr.salg	-2.843	-2.843	-2.843	-2.843	
	5651000050	Skovly	1.547	1.546	1.544	1.544	
	5651000075	Værkst. Kilen-drift	6.764	6.760	6.755	6.755	
	5651000076	Kilen-værk.(reg.virk	-3	-3	-3	-3	
	5651000078	Værkst.Kilen-arb.ved	6	6	6	6	
	5651000081	Værk.Kilen-Jobkons.	657	655	654	654	
	5651000099	CJU Kørselsteam	-1	-1	-1	-1	
	5651740000	Næstmark - drift	2.149	2.147	2.145	2.145	
	5651740010	Næstmark - arb.ved.l	133	133	133	133	
	5661000005	Montagen	2.939	2.940	2.942	2.942	
	5661000006	Værk.Montagen(reg.vi	230	230	230	230	
	5661000008	Arb.vedl. Montagen	179	179	179	179	
053858 - Beskyttet beskyttelse i alt			11.756	11.748	11.740	11.740	
053859 - Aktivitets- og samværstilbud							
	5631000010	Skovbogård	7.819	7.809	7.799	7.799	
	5631000015	Fristedet	2.330	2.327	2.325	2.325	
	5641000010	Løn Aktivitetscenter	5.311	5.309	5.307	5.307	
	5641000012	Arb.ved.Akt.c.Tingl.	250	249	249	249	
	5641610005	Akt.cent.Klipleve-øvr	2.226	2.223	2.219	2.219	
	5651000065	Værestedet Klub Syd	783	782	780	780	
	5651310000	Dagc.Møllem.-øvr	1.075	1.074	1.072	1.072	
	5651320000	Seniorgr.Møllem.-øvr	684	683	683	683	
	5661000020	Værestederne	3.290	3.287	3.285	3.285	
	5661000021	Værestederne TAP	733	732	730	730	
053859 - Aktivitets- og samværstilbud			24.501	24.475	24.449	24.449	
057299 - Øvrige sociale formål							
	5096000000	Mamma Mia	1.010	1.009	1.007	1.007	
057299 - Øvrige sociale formål i alt			1.010	1.009	1.007	1.007	

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

053850 - Botilbud til længerevarende o							
	5661000001	Bjerggade 4 F-G	8.032	8.025	8.018	8.018	
	5661000100	Løn Bj 4 F-G-led/adm	275	275	274	274	
	5661000101	Bjerggade 4F-G - TAP	770	769	767	767	
053850 - Botilbud til længerevarende o			9.077	9.068	9.059	9.059	
053852 - Botilbud til midlertidigt ophold							
	5628000000	Udv.lingsmidl.0,5%	441	441	441	441	
	5661000018	Værest.Aab./SKP fl.	-3	-3	-3	-3	
053852 - Botilbud til midlertidigt ophold			438	438	438	438	
053858 - Beskyttet beskyttelse							
	5621300000	MK Arbejdspr.salg	-2.843	-2.843	-2.843	-2.843	
	5651000050	Skovly	1.547	1.546	1.544	1.544	
	5651000075	Værkst. Kilen-drift	6.764	6.760	6.755	6.755	
	5651000076	Kilen-værk.(reg.virk	-3	-3	-3	-3	
	5651000078	Værkst.Kilen-arb.ved	6	6	6	6	
	5651000081	Værk.Kilen-Jobkons.	657	655	654	654	
	5651000099	CJU Kørselsteam	-1	-1	-1	-1	
	5651740000	Næstmark - drift	2.149	2.147	2.145	2.145	
	5651740010	Næstmark - arb.ved.l	133	133	133	133	
	5661000005	Montagen	2.939	2.940	2.942	2.942	
	5661000006	Værk.Montagen(reg.vi	230	230	230	230	
	5661000008	Arb.vedl. Montagen	179	179	179	179	
053858 - Beskyttet beskyttelse i alt			11.756	11.748	11.740	11.740	
053859 - Aktivitets- og samværstilbud							
	5631000010	Skovbogård	7.819	7.809	7.799	7.799	
	5631000015	Fristedet	2.330	2.327	2.325	2.325	
	5641000010	Løn Aktivitetscenter	5.311	5.309	5.307	5.307	
	5641000012	Arb.ved.Akt.c.Tingl.	250	249	249	249	
	5641610005	Akt.cent.Klipleve-øvr	2.226	2.223	2.219	2.219	
	5651000065	Værestedet Klub Syd	783	782	780	780	
	5651310000	Dagc.Møllem.-øvr	1.075	1.074	1.072	1.072	
	5651320000	Seniorgr.Møllem.-øvr	684	683	683	683	
	5661000020	Værestederne	3.290	3.287	3.285	3.285	
	5661000021	Værestederne TAP	733	732	730	730	
053859 - Aktivitets- og samværstilbud			24.501	24.475	24.449	24.449	
057299 - Øvrige sociale formål							
	5096000000	Mamma Mia	1.010	1.009	1.007	1.007	
057299 - Øvrige sociale formål i alt			1.010	1.009	1.007	1.007	
Handicap og psykiatri i alt			108.966	108.064	107.972	107.972	

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

Øvrige sociale udgifter							
002513 - Andre faste ejendomme							
	5096000036	Bjerggade 3 Krisecen	-37	-37	-37	-37	
002513 - Andre faste ejendomme i alt				-37	-37	-37	-37
046290 - Andre sundhedsudgifter							
	5041000000	Andre sundhedsudg.	3.458	3.458	3.458	3.458	
046290 - Andre sundhedsudgifter i alt				3.458	3.458	3.458	3.458
053842 - Botilbud for personer med sæ							
	5095000012	Andre Krisecentre	819	819	819	819	
	5095000013	Ml.kom.afr.(Aab kr)	-1.991	-1.991	-1.991	-1.991	
	5095000014	Krisec.-psykhj.+fam.	137	147	147	147	
	5095110000	Aab.Krisecenter-drif	2.630	2.626	2.622	2.622	
053842 - Botilbud for personer med sæ				1.595	1.601	1.598	1.598
057299 - Øvrige sociale formål							
	5096000020	Gadespejlet	65	65	65	65	
	5096000031	Ruden	218	218	218	218	
	5096000032	Aabenraa Selvhjælp	313	313	313	313	
	5096000034	Den Blå Oase	1.997	1.997	1.997	1.997	
	5096000035	SEI §18 midler	1.113	1.113	1.113	1.113	
	5096000038	Tilsk.Soz.Dienst Nor	105	105	105	105	
	5096000040	Bjerggade 4 Q, kapel	44	44	44	44	
057299 - Øvrige sociale formål i alt				3.856	3.856	3.856	3.856
Øvrige sociale formål i alt				8.872	8.879	8.875	8.875
Socialudvalgets driftspulje							
053232 - Pleje og omsorg mv. af ældre							
	5200000005	Soc.udv. Driftspulje	-527	-507	-487	-487	
	5201000000	Løft af ældreområdet	8.350	8.350	8.350	8.350	
053232 - Pleje og omsorg mv. af ældre				7.823	7.843	7.863	7.863
Socialudvalgets driftspulje i alt				7.823	7.843	7.863	7.863
Visitation og Rehabilitering							
046282 - Kommunal genoptræning og v							
	4420000100	Spec.Genoptræning	1.921	1.921	1.921	1.921	
	4449000000	Visiteret træning	13.753	13.750	13.747	13.747	
	4460000000	Kørsel - Sund	4.016	4.016	4.016	4.016	
046282 - Kommunal genoptræning og v				19.690	19.687	19.684	19.684

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

046284 - Vederlagsfri beh. hos fysioter.					
4438000000	Ved.fri fys.(privat)	8.664	8.664	8.664	8.664
046284 - Vederlagsfri beh. hos fysioter.		8.664	8.664	8.664	8.664
046290 - Andre sundhedsudgifter					
4436000000	Andre Sundhedsudgift	2.861	2.861	2.861	2.861
4460000000	Kørsel - Sund	67	67	67	67
046290 - Andre sundhedsudgifter i alt		2.928	2.928	2.928	2.928
052207 - Indtægter fra den centrale ref					
5625000000	Ref. dyre enkeltsage	-2.510	-2.510	-2.510	-2.510
052207 - Indtægter fra den centrale ref		-2.510	-2.510	-2.510	-2.510
053230 - Ældreboliger					
5221100060	Lejetab i alm.nyt.bo	393	393	1.114	1.835
053230 - Ældreboliger i alt		393	393	1.114	1.835
053232 - Pleje og omsorg af ældre og h					
4435000000	§ 91 Kom.liverandør	103.129	104.182	104.199	104.199
4435000001	§ 91 Priv.liverandør	18.249	18.248	18.248	18.248
4435000002	§ 94 Løn til udp.hj.	2.153	2.153	2.153	2.153
4435000003	§ 95 Tilsk.til hj.hj	4.547	4.548	4.548	4.548
4435000006	Demografikor. - Sund	0	5.727	17.796	27.804
4435000007	Andre hj.hjælpsogg.	1.759	105	105	105
4451000000	Vis.yd.sygepleje	53.690	53.686	53.681	53.681
4451000005	Vis.yd.sygepl.(priv.	1.733	1.733	1.733	1.733
4453000000	Vis.tyngdebudg.pl.hj	84.093	83.928	83.928	83.928
4454000000	Visiteret - Mad og M	40	40	40	40
4470000500	Impl.af Velfærdstek.	189	189	189	189
5221100030	Aflastningsboliger	745	745	745	745
5221100035	Ml.kom.afr.pleje/æld	35.147	35.147	35.148	35.148
5622000000	§ 96 Tilsk.ansæt.han	6.504	6.493	6.483	6.483
5690000000	Mellem Statslig refu	-505	-505	-505	-505
053232 - Pleje og omsorg af ældre og h		311.472	316.419	328.492	338.500
053233 - Forebyggende indsats for æld					
4448000000	Vis.tyngde/basisbudg	88.695	88.379	88.265	88.265
5630200000	Midler til nytilgang	16.563	16.563	16.563	16.563
5631100000	MK SEL § 107 B.m.Oph	-42.402	-42.402	-42.402	-42.402

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

053235 - Hjælpe midler, forbrugsgoder,							
	4430000100	Kropsbåne hjælpem.	15.780	15.779	15.779	15.779	
	4430100000	Ml.kom.afr.hjælpem.	99	99	99	99	
	4431000000	Billån	2.291	2.291	2.291	2.291	
	4431100000	Tilsk.til særl.indr.	1.656	1.656	1.656	1.656	
	4431200000	Øvrige ydelser	5	5	5	5	
	4432000000	Hjælp til boligindr.	747	747	747	747	
	4450000000	Vis.hjælpem./udredni	3.710	3.710	3.710	3.710	
	4460000000	Kørsel - Sund	3.587	3.587	3.587	3.587	
053235 - Hjælpe midler, forbrugsgoder,			27.874	27.873	27.873	27.873	
053237 - Plejevederlag og hjælp til syg							
	4433000000	Pasn.alvorlig syge	3.641	3.641	3.641	3.641	
053237 - Plejevederlag og hjælp til syg			3.641	3.641	3.641	3.641	
053842 - Botilbud for pers. m/særlig pr							
	5095000008	Forsorghjem	2.725	2.725	2.725	2.725	
053842 - Botilbud for pers. m/særlig pr			2.725	2.725	2.725	2.725	
053850 - Botilbud til længerevarende o							
	5621100000	MK SEL § 108 B.læn.o	27.412	27.412	27.412	27.412	
	5624000000	Obj.finans.tilbud	1.522	1.522	1.522	1.522	
053850 - Botilbud til længerevarende o			28.934	28.934	28.934	28.934	
053852 - Botilbud til midlertidigt ophold							
	5624000000	Obj.finans.tilbud	16	16	16	16	
	5631100000	MK SEL § 107 B.m.Oph	25.931	25.931	25.931	25.931	
	5631100002	MK SEL § 107 B.l.O-p	26.185	26.185	26.185	26.185	
	5681100000	MK Fam.pl.H.og Psyk.	1.390	1.387	1.384	1.384	
053852 - Botilbud til midlertidigt ophold			53.522	53.519	53.516	53.516	
053853 - Kontaktpersoner og ledsagerc							
	5095000002	§ 97 Kont.pers/leds.	1.849	1.849	1.849	1.849	
053853 - Kontaktpersoner og ledsagerc			1.849	1.849	1.849	1.849	
053858 - Beskyttet beskæftigelse							
	5641100000	MK SEL § 103 BB	7.352	7.352	7.352	7.352	
053858 - Beskyttet beskæftigelse i alt			7.352	7.352	7.352	7.352	
053859 - Aktivitets- og samværstilbud							
	5651100000	MK SEL § 104 Ak/Samv	-1.621	-1.621	-1.621	-1.621	
053859 - Aktivitets- og samværstilbud			-1.621	-1.621	-1.621	-1.621	
Visitation og Rehabilitering i alt			529.080	533.704	546.377	557.106	

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

Sundhed og forebyggelse						
046282 - Kommunal genoptræning og v						
441100000	T&F Adm. Sk.vej		488	488	488	488
441100001	T&F Adm. Padborgvej		504	503	502	502
441100002	T&F Adm.Birk.-øvr		643	642	641	641
441100020	T&F Adm.Birk.led/a		1.279	1.277	1.274	1.274
4411050000	Træn.Nord Ter.Løn		3.162	3.142	3.122	3.122
4411060000	Træn. Syd Ter.Løn		540	537	533	533
4411600000	Afr.Træning & Foreby		-1.447	-1.438	-1.429	-1.429
4424000000	IT fagsystemer		250	250	250	250
046282 - Kommunal genoptræning og v			5.418	5.400	5.382	5.382
046285 - Kommunal tandpleje						
4413000000	Løn Tandpl.(Bjerggad		2.107	2.090	2.050	2.038
4413000001	Løn Tandpl.(Høje Kol		1.626	1.620	1.600	1.590
4413000003	Løn Tandpl.(Kongehø)		4.985	4.950	4.900	4.850
4413000006	Løn Tandpl.(Tinglev)		3.195	3.180	3.160	3.145
4413000100	Kom. børnetandpleje		3.090	2.915	2.855	1.785
4413100000	Private klinikker		850	800	750	700
4413200000	Løn tandregulering		3.530	3.530	3.500	3.450
4413200001	Bet.til priv.spec.		200	180	160	140
4413200002	Kom.tandregulering		595	590	588	583
4413300000	Special tandpleje		1.290	1.290	1.290	1.290
4413400000	Kom.omsorgstandpleje		54	54	54	54
4424000000	IT fagsystemer		-63	-63	-63	-63
046285 - Kommunal tandpleje i alt			21.460	21.137	20.844	19.563
046288 - Sundhedsfremme og forebygg						
4416100005	Øvr.proj.-Sundhedsc.		1.502	1.500	1.497	1.497
4421000000	Sundhedsfremme drift		112	112	112	112
4421100000	Sundhedsfremme proj.		332	332	332	332
4422000000	Kvalitetsudvikling		520	519	518	518
4422000001	Forløbspr. kræft III		-1	-2	-2	-2
4422010001	Patientsikkerhedsord		111	111	111	111
4422100000	Fag og Forløbskoord.		980	978	977	977
4422200000	Tværasekt.IT-strategi		467	467	466	466
4422300000	Kommunelæge/konsule		326	327	328	328
4422500000	Samarbejde pr. læger		92	92	92	92
4422600000	Samarbejde m/region		53	53	53	53
4422700000	Det fl.kom.sundhedss		84	84	84	84
4422800000	Møder		-5	-5	-5	-5

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

	4422900000	Kompetenceudv.kurser	21	21	21	21
	4426000000	Midl.jfr ØK-aft.2013	6.934	7.087	7.087	7.087
	4426000005	Bevægelsesprojekt	755	755	755	755
	046288 - Sundhedsfremme og forebygg		12.285	12.432	12.425	12.425
	046289 - Kommunal sundhedstjeneste					
	4414000000	Løn Sundhedsplejen	7.987	7.866	7.780	7.768
	4414000100	Drift(Sundhedspl)	863	863	863	863
	4414100002	Int.proj.Sundhedsple	154	154	153	153
	046289 - Kommunal sundhedstjeneste i		9.004	8.883	8.796	8.784
	046290 - Andre sundhedsudgifter					
	4416000001	Løn Sundh.cent(Øster	5.406	5.401	5.395	5.395
	4416000100	Drift(Sundhedsc.)	2.064	2.064	2.064	2.064
	4416200000	Indt.(Sundhedscen)	-2.491	-2.491	-2.491	-2.491
	4440000000	Udvikl.aftalest.enh	991	991	991	991
	046290 - Andre sundhedsudgifter i alt		5.970	5.964	5.959	5.959
	053232 - Pleje og omsorg af ældre og h					
	4415200000	Yd.delen(Hj.mid.Hus)	789	789	789	789
	4424000000	IT fagsystemer	766	766	766	766
	5431110000	SRC-Pleje	7.054	7.040	7.027	7.027
	5431110001	SRC-Drift	1.587	1.585	1.583	1.583
	5431110010	SRC-Led/adm	1.341	1.340	1.338	1.338
	5431110011	SRC-Øvrige	834	833	833	833
	5431110012	Eksterne Ydelser	1.098	1.098	1.098	1.098
	053232 - Pleje og omsorg af ældre og h		13.468	13.451	13.433	13.433
	053233 - Forebyggende indsats for æld					
	4411150000	Forebyggende Klubber	2.092	2.091	2.090	2.090
	4412000000	Løn Valdemarshus	1.241	1.241	1.240	1.240
	4415000005	Forebyg.Hj.bes. §79a	712	712	712	712
	4424000000	IT fagsystemer	250	250	250	250
	053233 - Forebyggende indsats for æld		4.295	4.294	4.292	4.292
	053235 - Hjælpe midler, forbrugsgoder,					
	4415000000	Hj.mid.Huset led/adm	858	858	858	858
	4415000001	Hj.m.Hus(Sundhedsfgl	533	533	533	533
	4415000002	Hj.mid.Huset lagerp.	1.455	1.455	1.455	1.455
	4415000010	Driftledelse/koordi	760	760	760	760
	4415000100	Hj.mid.Huset	2.052	2.038	2.025	2.025
	4415200000	Yd.delen(Hj.mid.Hus)	8.095	8.095	8.095	8.095

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

053844 - Alkoholbehandling					
4410000005	S&F Administr.(5)	516	515	514	514
053844 - Alkoholbehandling i alt		516	515	514	514
Sundhed og Forebyggelse i alt		86.419	86.063	85.621	84.328
Serviceområdet i alt		813.383	813.839	825.780	835.216
Overførselsområdet					
Øvrige sociale udgifter					
054867 - Personlige tillæg mv.					
5071000000	Pers.tillæg mm	7.391	7.391	7.391	7.391
054867 - Personlige tillæg mv. i alt		7.391	7.391	7.391	7.391
055772 - Sociale formål					
5623100000	§ 100 Voks.neds.f.	1.506	1.423	1.014	1.423
055772 - Sociale formål i alt		1.506	1.423	1.014	1.423
055776 - Boligyldelse til pensionister					
5081000000	Boligyld.til pens.	26.682	26.393	26.210	25.865
055776 - Boligyldelse til pensionister i alt		26.682	26.393	26.210	25.865
055777 - Boligsikring - komm. Medfinansiering					
5081000000	Boligyld.til pens.	6.693	6.697	7.434	8.881
5081000001	Boligsikring	16.673	16.907	16.926	16.720
055777 - Boligsikring i alt		23.366	23.604	24.360	25.601
Øvrige sociale udgifter i alt		58.944	58.812	58.975	60.280
Overførselsområdet i alt		58.944	58.812	58.975	60.280
Aktivitetsbestemt medfinansiering					
Aktivitetsbestemt medfinansiering					
046281 - Aktivitetsbestemt medfinansiering					
4423000000	Somatik	198.203	198.204	198.438	198.438
4423100000	Psykiatri	7.206	7.206	7.206	7.206
4423200000	Sygesikring	13.238	13.238	13.238	13.238
4424000000	IT fagsystemer	13	13	13	13
046281 - Aktivitetsbestemt medfinansiering i alt		218.660	218.661	218.895	218.895
Aktivitetsbestemt medfinansiering i alt		218.660	218.661	218.895	218.895
Aktivitetsbestemt medfinansiering i alt		218.660	218.661	218.895	218.895

SPECIELLE BEMÆRKNINGER
Social- og Sundhedsudvalget
DRIFTBUDGET 2016-2019

Anlæg				
Pleje og omsorg				
053232 - Pleje og omsorg af ældre og h				
9300000001 Pulje (Grønningen)	0	2.500	10.000	12.500
053232 - Pleje og omsorg af ældre og h	0	2.500	10.000	12.500
Pleje og omsorg i alt	0	2.500	10.000	12.500
Anlæg i alt	0	2.500	10.000	12.500
Social- og Sundhedsudvalget i alt	1.090.988	1.093.812	1.113.649	1.126.890